

מדינת ישראל

רשות המיסים

הוראת נוהל זמנית

פרק 26 - יצוא במערכת שער עולמי

גרסה א' - מעודכנת לתאריך 11 בספטמבר 2022

מדובר בטיוטה ראשונית לצורך קבלת הערות. רשות המיסים שומרת על

זכויותיה לבצע שינויים בטיוטות בהתאם לשיקול דעתה.

כמו כן, רשות המיסים אינה מתחייבת לאשר את ההערות שיתקבלו ו/או

מי מהן.

יובהר, כי הטיוטות טרם אושרו על ידי כל הגורמים הרלבנטיים ברשות

המיסים.

תוכן העניינים

4	1.	הוראות לפיילוט סוכני מכס.....
6	2.	תוכן הוראת הנוהל.....
6	3.	אסמכתאות חוקיות.....
7	4.	הגדרות.....
11	5.	תהליכי עבודה טרום תהליך היצוא.....
12	6.	קבלת ייפוי כוח מיצואן או מבעל הטובין לביצוע יצוא.....
14	7.	תצהיר יצואן.....
15	8.	תעודות מקור.....
15	9.	הזנת נתונים בשדות הצהרת היצוא.....
16	10.	הגשת הצהרת יצוא/ שטעון.....
17	11.	רשימת קודי הסטטוסים בהצהרה.....
17	12.	הגשת הצהרת יצוא/ שטעון באילוץ.....
18	13.	היתר לוגיסטי.....
19	14.	ביטול יצוא.....
20	15.	ביטול הצהרה.....
20	16.	טעינה ישירה.....
22	17.	סגירת ההצהרה.....
22	18.	פיצול מטען.....
23	19.	דגשים לתהליך יצוא מהאוטונומיה.....
23	א.	כללי.....
23	ב.	תהליכים אפשריים בהצהרת היצוא בשילוב אוטונומיה.....
24	ג.	הקמת יצואן פלסטיני במאגר לקוחות במערכת ש"ע.....
24	ד.	מי רשאי לבצע תהליך יצוא אוטונומיה.....
24	ה.	יצוא טובין משטחי האוטונומיה ע"י יצואן ישראלי.....
24	ו.	יצוא מטען כללי משטחי האוטונומיה.....
24	ז.	מעקב מטען.....
25	20.	דגשים לתהליך היצוא האווירי.....
25	א.	מועד תחילת תהליכי העבודה מול המכס.....
25	ב.	תהליך היצוא מול מסופי מטענים אוויריים.....
26	ג.	בדיקות תקינות בין נתוני שט"מ לנתוני ההצהרה.....
26	ד.	מבנה שטר מטען אווירי.....
27	ה.	החלפת שטר מטען.....
27	ו.	פיצול מטען.....
28	ז.	אסמבלי.....
29	ח.	ביטול יצוא.....
29	ט.	סגירת ההצהרה ע"י סוכן המכס.....

30	י.	החזר טיסה.....	
31	יא.	אופן טיפול עובד יח' היצוא בהצהרת יצוא.....	
32	יב.	יצוא בליווי נוסע.....	
33	יג.	יצוא יהלומים.....	
33	יד.	תהליך שטעונים.....	
38	21.	דגשים לתהליך היצוא בדואר/ בלדרים.....	
38	א.	יצוא.....	
42	ב.	שטעון.....	
49	22.	דגשים לתהליך היצוא הימי.....	
49	א.	כללי.....	
49	ב.	המוסמכים לשדר מסר תעודת אחסנה.....	
50	ג.	תרשים זרימה – תהליך שידור תעודת אחסנה.....	
50	ד.	דגשים למסר תעודת אחסנה.....	
51	ה.	תהליך יצוא מכולות.....	
52	ו.	טעינה ישירה של מכולות.....	
52	ז.	יצוא של מטען כללי.....	
53	ח.	יצוא ממסופים עורפיים – המכלה אחרי התרה.....	
55	ט.	המכלה בחצר היצואן – המכלה לפני התרה.....	
56	י.	ביטול יצוא בתהליכי הים.....	
56	יא.	הוצאת מכולה לבדיקה פיזית/ בדיקת משקף.....	
57	יב.	העברת מכולות שקיבלו התרה בנמל א' ויטענו בנמל ב'.....	
57	יג.	סגירת הצהרה ע"י סוכן המכס.....	
58	יד.	תיקון הצהרה.....	
59	טו.	הנפקה ואישור מסמכי העדפה.....	
59	23.	דגשים לתהליך היצוא במעברי גבול יבשתיים.....	
59	א.	כללי.....	
59	ב.	תהליך היצוא ממעברי הגבול B2B	
60	ג.	תהליך יצוא עם "חניית לילה".....	
60	ד.	תהליך יצוא DOOR TO DOOR	
61	24.	ערעור על ליקוי.....	
61	25.	דגשים לתהליך יצוא גז.....	
61	26.	קישור לאתר המכיל את הקודים של טבלאות הנתונים.....	
62	27.	נספח א' – מסמך מקדים לחשבון (בטעינה ישירה).....	
63	28.	נספח ב' – בקשה ליצוא בתהליך טעינה ישירה.....	
65	29.	נספח ג' – טבלת פרטי המכס המאושרים לטעינה ישירה ביצוא.....	

1. הוראות לפיילוט סוכני מכס

א. יעדי פיילוט סוכני מכס

- 1) בחינת תאימות התשתיות הטכנולוגיות של המערכת, זמינות ושרידות תוך הבטחת ביצועים.
- 2) בחינת ההשלכות והמוכנות מצד הקהילה והטמעת השינויים הנדרשים בתהליכי העבודה של גורמי הקהילה.
- 3) בחינת ההשלכות והמוכנות מצד המכס והטמעת השינויים הנדרשים בתהליכי העבודה של המכס.

ב. לוחות זמנים

פיילוט סוכנים החל בתאריך 16.8.21. מעת לעת תתבצע הערכת מצב של מוכנות המערכת. פיילוט חובה יחל בתאריך 1.9.22. רבעון אחרון של שנת 22 - הקפאת תצורה. מועד עלייה יצוא שער עולמי נקבע לתאריך 15.01.2023

ג. הגורמים המשתתפים בפיילוט סוכנים :

חברות שילוח
בלדרים
נמלי ים, תס"ק ים
מסופים ומחסנים רישויים
ממשל זמין (תהילה gov.il)
רשויות מוסמכות
סוכני מכס
בתי מכס
בתי תוכנה
רש"ת

ד. עבודת חדר מצב

חדר המצב מנוהל ומאויש ע"י עובדי מכס ואנשי מחשוב של מנהל המכס.

1) תפקידי חדר המצב

הצגת תמונת מצב הפיילוט.
קבלת פניות על חריגים מגורמים בקהילה המשתתפים בפיילוט, אסקלציות וטיפול בהן.
תיאום "שולחנות עגולים" מול גורמי הקהילה ובתי המכס.
הפצת דו"חות על פעילות יומית לבתי המכס.
ריכוז דו"חות מיחידות המכס.
בניית תכנית עבודה שבועית לפיילוט ומעקב ביצוע.

תיאום עבודת מינהל מטה מכס מול גורמי הקהילה.
קיום ערוץ הידברות ישיר עם מל"מ וגורמי הקהילה.
ריכוז בקשות בנושא שינויים נדרשים ועדיפות ביצוע.

2) פניות לחדר המצב

הפניות לחדר מצב תהיינה לגבי בעיות עקרוניות, אירועים חריגים, תקלות שעוללות להשפיע על עבודת המערכת שלא ניתן מענה ע"י מוקד התמיכה .

הפניות תועברנה מהגורמים הבאים :

- א) בתי תוכנה
- ב) סוכני מכס
- ג) בתי מכס
- ד) הנהלת המכס
- ה) מוקד מל"מ
- ו) צוות תמיכה בקהילה של מל"מ

ה. תהליך טיפול בפניות של סוכן המכס

- 1) מנהל פרויקט במשרד סוכן המכס פונה לבית התוכנה שלו אם מדובר בתקלה תוכנה.
- 2) בית התוכנה יפתח קריאה במוקד התמיכה של שער עולמי (יקבל מספר קריאה). אם לבעיה/תקלה שהתגלתה יש השפעה על לקוחות אחרים, יעדכן את הלקוחות ואת חדר מצב בהתאם (מצ"ב נוהל פתיחת קריאה).
- 3) אם מדובר בתהליך עסקי שאינו תקין יכול סוכן המכס לפנות במייל לבית המכס הרלוונטי .
- 4) הפניה לחדר המצב תעשה רק לאחר שמוצו התהליכים הרשומים בסעיפים א-ג. בכל פנייה לחדר מצב יש למסור את מספר הקריאה שהתקבל במוקד שער עולמי של מל"מ.

ו. פרטי התקשרות

- **פתיחת קריאה במוקד מל"מ – שער עולמי**
מוקד מל"מ שער עולמי עובד בין ימים א' – ה' בין השעות 8:00 – 17:00
כתובת מייל של המוקד : support.shaarolaming@taxes.gov.il
טלפון : 03-5312222
- **פנייה למוקד – גורם קהילה (לא בית תוכנה)**
פנייה תתבצע במייל למוקד שער עולמי עם פירוט הבעיה :
יש לציין **בכותרת המייל** שמדובר בפיילוט יצוא
יש לצרף מס' קורליישן בגוף המייל
יש לפרט את מהות הפנייה
ניתן גם להתקשר טלפונית למספר המצוין מעלה.

• פניית בתי תוכנה לצוות תמיכה בקהילה במלם

שם	מייל	טלפון
נחמה גיבטובסקי	nechama_g@malam.com	03-5312183
בר פרסי	bar_p@malam.com	03-5312207

• **פנייה לחדר מצב מכס**

- חדר המצב יפעל בימי העבודה בין השעות 0800-1700
- כתובת מייל חדר מצב: HederMatsav@taxes.gov.il
- ביצוע פגישות זום (קישור יועבר בהתאם)
- בעת שאלה או בעיה יש לשלוח מייל לחדר מצב עם פירוט הבעיה:
- יש לציין **בכותרת המייל**: פיילוט יצוא (אווירי, יבשתי, ימי) + מספר קריאה + שם סוכן מכס
- בגוף המייל יש לפרט את מהות התקלה ואת המענה שקיבלתם ממוקד תמיכה בסיום המייל יש להשאיר פרטי התקשרות לחזרה.
- * כאמור: רק מנהל הפרויקט במשרד סוכן מכס מורשה לפתוח פניות בחדר מצב של המכס

2. תוכן הוראת הנוהל

פרק זה עניינו תהליכי יצוא טובין מישראל במערכת שער עולמי יצוא כגון: יצוא ימי/ אווירי/ יבשתי, יצוא ממסופים עורפיים וכן שטעון טובין וטובין במעבר. מטרת הנוהל היא להנחות את העוסקים ביצוא טובין בתהליכי היצוא השונים, הנהוגים הן בבתי-המכס בנמלי-הים והאוויר, והן במעברי-הגבול היבשתיים של מדינת ישראל. בפרק זה מובאות גם הנחיות כלליות לעניין הכנת מסמכים הנחוצים לכל סוגי היצוא, ודרך הטיפול בהם בבתי המכס.

3. אסמכתאות חוקיות

- (1) פקודת המכס (להלן - הפקודה).
- (2) חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975
- (3) ספר סיווג סחורות ביצוא
- (4) צו תעריף המכס
- (5) צו יצוא חופשי, התשס"ז-2006
- (6) צו היבוא והיצוא (סיווג טובין ביבוא וביצוא - הוראת שעה), התשנ"א-1990
- (7) פקודת המסחר עם האויב 1939
- (8) רישיון יבוא ורישיון יצוא כללי (עסקאות טרנזיט מאושרות), התשל"ח-1978
- (9) רישיון כללי לסחורות במעבר, התשכ"ח-1967
- (10) תקנות מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976

- (11) חוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952
- (12) חוק לפיקוח על יצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי, תשי"ז-1957
- (13) חוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, תשי"ד - 1954
- (14) תקנות איסור הלבנת הון (דרכי דיווח על כספים בעת הכניסה לישראל או היציאה ממנה), התשס"א-2001.
- (15) צו היבוא והיצוא (פיקוח על יצוא טובין, שירותים וטכנולוגיה דו-שימושיים), התשס"ו-2006
- (16) צו הפיקוח על יהלומים, יבואם ויצואם, תשל"ט-1979.

4. הגדרות

פעולה הנדרשת כאשר המערכת מזהה בעיה או אי התאמה בנתוני הצהרת יצוא/ שטעון, אשר דורשת מעורבות ואישור של עובד מכס כתנאי להגשת ההצהרה או להתרתה.	"אילוץ"
אישורים והיתרים המונפקים ע"י רשויות מוסמכות בהתאם לסמכות המוקנית להם בחוק	"אישורים והיתרים"
שיתוף עסקאות יצוא שונות במכולה/מטען אווירי אחד <u>ימ</u> - כאשר המכלה מתבצעת בשטח שלא בפיקוח המכס <u>אווירי</u> – כאשר המכלה מתבצעת בפיקוח המכס	"אסמבלי/ המכלה לפני התרה"
המדינה הסופית אליה צריכים להגיע טובין מיוצאים/ משוטענים	"ארץ יעד"
המדינה בה רכשו הטובין את מעמד המקור	"ארץ מקור"
בקרה מקצועית יסודית של הצהרת היצוא/ שטעון והצרופות הקשורות אליה, אשר מתבצעת לפני מתן אישור התרה ע"י עובד מכס להצהרה והכוללת בדיקת הערכה, סיווג, חוקיות היצוא, כללי מקור וכל נושא רלבנטי אחר, לרבות בדיקת מסמכים ותקינותם והפניה לבדיקה פיזית, לפי הצורך.	"בקרת מסמכים"
"בקרת מסמכים" לאחר התרת הצהרת היצוא.	"בקרה כוללת"
מנהל בית המכס או סגנו.	"גובה"
קבלת סטטוס למטען ולהצהרה הנקבעת ע"י מערכת הערכת סיכונים של המכס.	"דירוג (הערכת סיכונים)"
הממונה בהנהלה על נושא היצוא, השטעון.	"האחראי"
מסר ממוחשב לאיסור או אישור טעינה/ המכלה לשם יצוא טובין מאתרים בפיקוח המכס. היתר לוגיסטי מסוג "אישור טעינה/המכלה" יישלח לאתרי אחסון רק לאחר השלמת התהליך המכסי והתרת הצהרת יצוא/שטעון כל עוד שתהליך המכסי לא הסתיים חל איסור טעינה/המכלה על המטען. יחד עם זאת, לעובד מוסמך ביחידות יצוא קיימת אפשרות למתן היתר לוגיסטי	"היתר לוגיסטי"

מסוג אישור טעינה/המכלה גם לפני השלמת התהליך המכסי במצבים חריגים ביותר בלבד, על פי שיקולו ובהתאם להוראות הקיימות.		
תהליך בו מאפשרים שיתוף מספר עסקאות של יצואנים שונים במכולה אחת או עסקאות של יצואן אחד למספר מקבלים או של יצואן אחד למקבלים שונים, כאשר המכלה מתבצעת בשטח שאינו בפיקוח המכס		"המכלה בחצר יצואן"
כמוגדר בפקודת המכס. מסר ממוחשב הכולל את כל הנתונים הלוגיים והצורפות הנשלח ע"י בעל הטובין או סוכן המכס מיופה כוחו, לצורך שחרור הטובין מפיקוח המכס לצורכי יצוא.		"הצהרת יצוא"
מתן אישור המכס לטעינה/ המכלת הטובין ליצוא. אישור זה אינו מהווה התרה מלאה שמושפעת מקיום חסמים כלשהם כגון, חסם כספי או לוגיסטי		"אישור התרת מכס"
<u>באוויר</u> – הימצאות המטען באתר האחסון וקבלת מסר קליטה למטען <u>בים</u> - מסר שנשלח ממערכות אתרי אחסון למכס אשר מאשר קליטת המכולה / הטובין באתרי אחסון שונים: נמלי ים, מסופים ומחסנים רשויים.		"זמינות מטען להתרה"
חברה המתוכנת בין יצואן ישראלי ויבואן בחו"ל		"חברת יצוא"
חסם העוצר את תהליך התרת הצהרת היצוא: כספי; לוגיסטי או מכסי.		"חסם התקדמות"
כהגדרתו בסעיף 6 לתקנות המכס		"חשבון מכר"
תהליך בו מאשר המכס טעינת טובין טרם זמינות באתר אחסון. תהליך זה יתאפשר בכפוף לשידור הצהרת יצוא עם סוג תהליך טעינה ישירה הכוללת נתונים הכרחיים שהוגדרו על פי הנוהל, לרבות היצואן ו/או סוג הטובין אשר קיבלו אישור מראש לתהליך זה. נתוני היצוא הסופיים והמדויקים יושלמו ויעודכנו לאחר ביצוע היצוא בפועל בשלב סגירת ההצהרה		"טעינה ישירה"
כלי קיבול למטענים לצורך טעינתם לטיסה		"יחידת היטס"
מדינת היעד האחרונה אליה עתידים להגיע הטובין המיוצאים		"יעד סופי של טובין"
יצוא ע"י אדם פרטי שאינו עוסק, כאשר הטובין המיוצאים מיועדים לשימוש אישי בארץ היעד ולא למטרות מסחריות. הכוונה: אדם פרטי לא יכול להפיק הצהרת יצוא אישי ולייצא 20 שעונים למכירה בחו"ל. צריך להיות ברור שיצוא לא למטרת מסחר. במידה וכמויות ו/או מהות הטובין, על פי שיקול דעתו של פקיד המכס, אינם עונים להגדרה זו, לא אישור תהליך זה בהצהרה.		תהליך "יצוא אישי"
יצוא ע"י עוסק/ חברה הרשומים כדין במערכות המס וכאשר הטובין אינם מיועדים לשימוש אישי בארץ היעד.		"יצוא מסחרי"
מספר הזיהוי של ישות משפטית המבצע יצוא, כפי שרשום במערכות המכס	-	"מספר יצואן"

מי שאושר ע"י מינהל המכס להנפיק חשבונית הצהרה בלתי מוגבלת, בגין הטובין שמקורם במדינת ישראל או במדינות הצבירה על פי הסכמי הסחר הקיימים.		"יצואן מאושר" (EUR-1), EUR-MED
אמצעי השינוע המוביל את הטובין בתוך ואל מחוץ למדינת ישראל (להובלה פנימית עד לנמל או עד לשדה תעופה)		"כלי הובלה"
אתר אחסון בפיקוח המכס כמפורט בפרק 5 בפקודת המכס		"מחסן רשוי"
ממונה יחידת יצוא בבית המכס	-	"ממונה"
מנהל רשות המסים בישראל או מי שהוסמך על ידו.	-	"מנהל"
כהגדרתו בסעיף 12 לתקנות המכס		"מסוף מטענים אווירי" (פנימי חיצוני, בלדריס)
מסוף בפיקוח מכס כהגדרתו בסעיף 12 לתקנות המכס	-	"מסוף מטענים"
טובין המיוצאים מישראל שלא הומכלו במכולה.		"מטען כללי"
יצוא של טובין שעל פי מהותם נקבע כי יש להובילם ישירות לאנייה ללא אחסנתם בנמל. בגין טובין אלה יש להגיש הצהרת יצוא עם סוג תהליך "טעינה ישירה". המשך התנהלות הינה זהה לתהליך טעינה ישירה. <u>באוויר</u> – ניתן לייצאם בליווי נוסע דרך אולם הנוסעים, ללא קליטה במסוף. תהליך המיועד ליצואנים שאושרו מראש. יצואן שאינו מאושר לתהליך זה, ההצהרה תוגש באילוץ.		"מסירה ישירה"
אחד מאלה: תעודות תנועה - EUR-1 או EUR-MED. תעודת-מקור חשבונית הצהרת מקור אס"ח ארה"ב בהסכמי ה-Q.I.Z. חשבון הצהרה "מוגבל" חשבון הצהרה "בלתי-מוגבל" כל מסמך מהאמורים לעיל בהתאם לתנאים של הסכמי אס"ח עליהם חתומה מדינת ישראל		"מסמך העדפה"
מסר הכולל מידע לוגיסטי ומכסי		"תעודת אחסנה" (נמלית/ מסופית/ יבשתית)
מעבר גבול יבשתי בינלאומי בין מדינת ישראל לשכנותיה		"מעבר יבשתי"
מעבר המאפשר תנועה בין שטחי איו"ש ועזה לישראל של הולכי רגל, סחורות וכלי רכב		"מעבר פנימי"
מסמך המפרט את כמות האריזות במטען ותכולתה של כל אריזה		"מפרט אריזות"
תסקיר על המטענים כהגדרתו בסעיף 53 לפקודת המכס.		"מצהר"
הנתונים הלוגיסטיים של המטען המיועד ליצוא		"משגור"

כמשמעותו בסעיף 24 לחוק סוכני המכס		"משלח בינלאומי"
הפניית הצהרה ע"י עובד מכס לתהליך בקרת מסמכים על פי שיקול דעתו גם אם שונה מזה שנקבע ע"י מערכת הערכת סיכונים.		"ניתוב יזום"
הפניית הצהרה לטיפול עובד מכס ע"י סוכן מכס, בצירוף מכתב הסבר לסיבת הניתוב היזום. העובד יחליט ע"פ שיקול דעתו באלו מקרים נדרשת בדיקה פיזית בטרם יצוא הטובין.		"ניתוב יזום עי סוכן מכס"
הנמל בו הוטענו הטובין ליצוא בפועל		"נמל טעינה"
הנמל בחו"ל בו נפרק המטען מכלי ההובלה		"נמל פריקה"
כמשמעותו בסעיף 1 לפקודת המכס		"נמל"
תיאור אריזת הטובין בכלי קיבול, או תיאור שיטת אריזת הטובין במידה ולא קיין כלי קיבול, לצורך יצואם		"סוגי אריזות"
כהגדרתו בסעיף 1 בתקנות הנמלים: מי שבעל אנייה הסמיכו להיות סוכן מטעמו בנמל בישראל על פי		"סוכן אנייה"
סוכן שקיבל סמכות לבצע פעולות מכס על פי חוק סוכני מכס		"סוכן מכס"
עיקוב טובין המיועדים ליצוא בהתאם לנקבע ע"י מערכת הערכת סיכונים או על ידי עובד מכס על פי שיקול דעתו.		"עיקוב מכסי"
מתן היתר ליצוא טובין ע"י הרשות המוסמכת המתאימה		"רישיונות יצוא"
רשות המסים בישראל	-	"רשות"
כמשמעותו בסעיף 1 לפקודת המכס	-	"שטעון"
מסמך המהווה הסכם הובלה בין מזמין שירות ההובלה לבין המוביל האווירי. שטר מטען ישיר הנרכש ישירות מחברת התעופה ושטר מטען פנימי – שטר מטען המונפק ע"י משלח בינלאומי		"שטר מטען אווירי"
שטר מטען המונפק ע"י חברת בלדרות במעמדה כמשלח בינלאומי או באמצעות המסוף		"שטר מטען בלדר"
מסמך המהווה הסכם הובלה בין מזמין שירות ההובלה לבין המוביל, המעניק למחזיק בו בעלות על הטובין - לרבות שטר מטען מסוג "THROUGH BILL OF LADING", שטר מטען משולב "COMBINED BILL OF LADING", שטר מטען מסוג "MULTIMODAL TRANSPORT BILL OF LADING" שהוכר ע"י ארגון האו"ם לסחר ופיתוח		"שטר מטען ימי" (ישיר ועקיף)
מסלול אליו מופנית הצהרה לצורך בדיקתה בהתאם לנקבע ע"י מערכת הערכת סיכונים, או בעקבות שינוי ניתוב יזום ע"י עובד מכס. התרה להצהרה שנותבה לתור חובה תינתן רק ע"י עובד יח' יצוא.		"תור חובה"
מסלול אליו מופנית הצהרה לצורך בדיקתה בהתאם לנקבע ע"י מערכת הערכת סיכונים. הצהרה יכולה לקבל התרה אוטומטית בתום פרק זמן		"תור בחינה" ו "תור רשות"

שנקבע לתור זה, למעט מקרים בהם עובד מכס על פי שיקול דעתו, החליט על שינוי המסלול וניתוב הצהרה לתור חובה.		
תור רשות – מסלול זהה לתור בחינה, למעט פרק זמן המתנה הקצר יותר מזמן המתנה בתור בחינה		
תנאים בינלאומיים המסדירים העברת נטל האחריות, נטל ההוצאות ונטל הסיכון בעסקת המכר בין המוכר לקונה		"תנאי מכר"

5. תהליכי עבודה טרום תהליך היצוא

- על פי סעיפים 24 ו-103 לפקודת המכס, יש להגיש הצהרת יצוא/ שטעון לכל טובין המיועדים ליצוא/ שטעון בטרם יצואם מישראל.
- היצואן רשאי לבצע זאת באחת מהדרכים הבאות:
- א. באמצעות סוכן מכס
 - ב. באמצעות לשכת השירות של לשכת המסחר.
- בכל דרך שתיבחר, על היצואן להמציא ולהגיש את ההצהרה במערכת שער עולמי במבנה ובצירוף המסמכים המפורטים בסעיף 103 (ג) לפקודת המכס, לרבות:
- א. חשבון מכר או חלופות מוכרות
 - ב. מפרט אריזות
 - ג. כתב הרשאה (ייפוי כוח)
 - ד. היתרים, רישיונות ואישורים
 - ה. מסמך העדפה בהתאם לסעיפי הסכמי הסחר
 - ו. ככלל, צרופת שטר מטען בהצהרות יצוא תוגש למכס בעת סגירת ההצהרה ולא בעת הכנת הטיוטה. במידה וההצהרה הופנתה לתור חובה, יצורף מסמך זה כחלק מהעבודה מול בית המכס.
 - ז. רשאי עובד מכס לבקש, במידה ויהיה צורך בכך, צרופת שטר מטען גם במצב שהצהרה בהתרה והוגש מסמך העדפה
 - ח. כל מסמך אחר שקבע המנהל בכללים
 - ט. רק לאחר קבלת כל המסמכים הנדרשים ובדיקת נכונותם ושלמותם, רשאי סוכן המכס/פקיד לשכת השירות (להלן - הסוכן) להגיש ולשדר הצהרת יצוא למערכת המכס.

6. קבלת ייפוי כוח מיצואן או מבעל הטובין לביצוע יצוא:

א. כללי

על מנת שסוכן מכס יוכל לפעול בשמו של יצואן מול רשות המסים לצורך שחרור טובין מיוצאים מפיקוח המכס, טיפול במשלוח יצוא או ביצוע כל פעולה אחרת, נדרש היצואן למלא כתב הרשאה (ייפוי כוח) עבור סוכן המכס. כתב הרשאה הוא מסמך אלקטרוני (טופס תהילה). על ה"מרשה" (יצואן/יבואן) למלא את כתב הרשאה על פי הנדרש בו, לחתום עליו ולשדר אותו למערכת "שער עולמי".

להלן מושגי יסוד המתייחסים ל"כתב הרשאה":

"מרשה" – להלן: בעל טובין (יצואן/ יבואן)

כאשר היצואן הוא עוסק או חברה בע"מ - יש לציין את שם החברה/ עוסק והח.פ של החברה/ עוסק בלבד. אין לציין שם של בעל החברה או כל נתון אחר. - - כאשר היצואן הוא אדם פרטי - יש לציין את שמו המלא ומספר תעודת הזהות/ מספר הישות הרשום במערכות המס (לגבי יצואן שאינו אזרח ישראל)

"מורשה" – מיופה הכוח אותו בעל הטובין מסמיך לפעול בשמו מול רשויות המכס, כגון סוכן מכס, עורך דין או רואה חשבון.

"מאמת" – גורם בעל אמצעי חתימה אלקטרונית השולח את כתב הרשאה (ייפוי כוח) טופס מכס 165 באמצעות האינטרנט וחותם באמצעות הכרטיס האלקטרוני החכם שלו.

ב. מילוי כתב הרשאה

(1) כתב הרשאה במסגרת "שער עולמי" הוא מסמך אלקטרוני (טופס תהילה). על ה"מרשה" (יצואן/יבואן) למלא את כתב הרשאה על פי הנדרש בו, לחתום עליו ולשדר אותו באמצעות האינטרנט למערכת המכס.

(2) חלק א' כולל את פרטי המרשה והמורשה.

על ה"מרשה" למלא את פרטיו וכן את פרטי ה"מורשה" לפעול בשמו מול רשויות המכס. יש למלא את שם ומספר ח.פ/ ת.ז. של המורשה (מיופה הכוח). אם מדובר במורשה שהינו עצמאי יש למלא את מס' העוסק הרשום של ה"מורשה".

(3) באפשרות ה"מרשה" למלא ייפוי כוח לאחד מסוכני המכס או יותר במערכת ממשל זמין שמעמדם בתוקף בעת מילוי כתב הרשאה. כמו כן יכול ה"מרשה" בכל עת לעדכן את כתב הרשאה או לבטלו

(4) "מרשה" (יצואן/יבואן) ימלא את הטופס הממוחשב, יחתום בחתימה אלקטרונית מאושרת שהונפקה על שמו, וישדר אותו למערכת ממשל זמין שתעדכן את מערכת "שער עולמי". רק מי שהינו בעל אמצעי חתימה אלקטרונית מאושרת המשתמש בכרטיס חכם המונפק ע"י גורמים שאישר משרד המשפטים יוכל לבצע את הפעולה הנ"ל בשם העוסק/ החברה.

5) בהיעדר חתימה אלקטרונית מאושרת וכרטיס חכם, על ה"מרשה" למלא את כתב ההרשאה עד לחלק בו הוא נדרש לחתום, להדפיסו, לחתום ידנית ולהיעזר בשירותי גורם "מאמת" (סוכן מכס, עורך דין, רואה חשבון, משלח בינלאומי, פקיד רשוי או פקיד מכס), על מנת לשדר אותו למערכת המכס, כשהוא חתום בחתימה אלקטרונית מאושרת של הגורם ה"מאמת".

6) לצורך אימות החתימה ע"י ה"מאמת", על ה"מרשה" להציג בפניו את המסמכים הבאים:

- א) תעודה מזהה (תעודת זהות, רישיון נהיגה, דרכון זר, תעודת מעבר זרה)
- ב) אם ה"מרשה" חותם על כתב ההרשאה בשם תאגיד, עליו להציג גם כתב הסמכה של התאגיד המסמיך אותו לחתום מטעמו - "מסמך מורשה חתימה של החברה"
- ג) טופס כתב ההרשאה שמולא ידנית ע"י ה"מרשה", הכולל את חתימתו הידנית על גבי הטופס
- ד) צילומים של מסמכים אלה יצורפו ע"י ה"מאמת" לכתב ההרשאה, שישודר אלקטרונית על ידו למכס.
- ה) במקרה של אימות החתימה ע"י פקיד המכס, יש לפעול ע"פ סעיפים א-ג. במקרה זה על ה"מרשה" להגיע פיזית לבית מכס קרוב או כפי שיקבע המוסמך בבית המכס, ולאמת את חתימתו על כתב ההרשאה בפני פקיד מכס. צילומים של מסמכים אלה יצורפו ע"י פקיד המכס לכתב ההרשאה.

ג. הגשת כתב הרשאה ע"י יצואנים מהרש"פ

מכיוון שטרם הונפקו אמצעי חתימה אלקטרונית ליצואנים שמקום מושבם ברש"פ וכן לא כולם בעלי אישורי כניסה לישראל, יש לפעול כדלהלן למילוי הטופס, חתימתו ושידורו למערכות המכס:

1) ה"מרשה" (היצואן) ימלא את הטופס עד לחלק בו הוא נדרש לחתום, להדפיסו, לחתום ידנית ולשלוח את הטופס לסוכן המכס ה"מורשה/ מאמת". על סוכן המכס ה"מורשה/ מאמת" לשדר את הטופס למערכת המכס כשהוא חתום בחתימה אלקטרונית מאושרת שלו כגורם "מאמת" (למרות שלא בוצע אימות פיס).

2) לצורך אימות החתימה על ה"מרשה" לשלוח לסוכן המכס את המסמכים הבאים:

- א. תעודה זהות.
 - ב. כתב הסמכה/ אישור של היצואן המסמיך אותו לחתום מטעמו
 - ג. טופס כתב ההרשאה שמולא ונחתם ידנית ע"י ה"מרשה"
- 3) צילומים של מסמכים אלה יצורפו ע"י ה"מורשה/ מאמת" לכתב ההרשאה, שישודר אלקטרונית על ידו למכס.

ד. החרגות לעניין מתן ייפוי כוח

לא יידרש ייפוי כוח במקרים הבאים:

- 1) היצואן הוא דיפלומט או נציגות ותיק הזכאות על שמו קיים ובתוקף נכון לתאריך החישוב, ובנוסף תהליך הצהרת היצוא מכיל תהליך בסיס "אישי", לא תהיה חובת הגשת ייפוי כוח
- 2) הצהרת יצוא/שטעון ללא זיהוי יצואן באמצעות ת.ח.פ./תעודת מעבר.
- 3) תהליך היצוא הוא "מסחרי" וערך הטובין FOB בדולר קטן מ- \$250 ובנוסף, לא קיימת דרישת חוקיות יצוא לאחת הסחורות בהצהרה
- 4) הצהרת היצוא/שטעון הוגשה ע"י עובד מכס (הוגש במסד).
- 5) הסוכן בהצהרה הינו גם היצואן בהצהרה ובפעילות הסוכן קיימת אינדיקציה שהוא רשאי להגיש הצהרות יצוא/שטעון ישירות למכס (אינדיקציה זהה ליבוא)
- 6) בהגשת הצהרת יצוא מקוצרת או באמצעות האינטרנט (CN22)
- 7) הגורם המשדר במסר הוא לשכת שירות לפי פעילות "לשכת שירות" במנהל לקוחות וגם בתוקף לתאריך החישוב
- 8) תהליך ברמת הצהרה הוא צירוף המכיל "אישי" וגם ערך הטובין בהצהרה בדולר FOB קטן מ- \$250
- 9) תהליך הצהרה המכיל תהליך בסיס "משרד הביטחון"

ה. מעקב אחר ייפוי כוח של לקוחות

בסיום מילוי והגשת כתב הרשאה של יצואן במערכת ממשל זמין, ייווצר במערכת שער עולמי מסר משוב לסוכן המכס המאשר את כתב הרשאה שניתן לו ע"י היצואן. המסר מכיל את השם והמספר המזהה של היצואן, התוקף ורשימת הפעולות אותם הוסמך לבצע כסוכן מכס.

הגשת הצהרת יצוא ע"י סוכן מכס תתאפשר רק בתנאי שקיים כתב הרשאה בתוקף שאושר ע"י המכס. לכן, על כל בתי התוכנה לוודא קליטת מסרי כתבי הרשאה במערכת סוכני המכס והגדרת כל הבדיקות והבקורות הנדרשות לבדיקות תקינות ותוקף כתבי הרשאה שניתנו לאותו הסוכן.

בנוסף, במערכת ממשל זמין פותחה שאילתה, בה סוכן מכס יוכל לאתר ולצפות בכתבי הרשאה בהם הוא מורשה בלבד.

עד למועד בו מערכת שער עולמי תעלה לאוויר, היעד ייפוי כוח לא ייצור שגיאה לצורך הגשת הצהרות יצוא/שטעון, אלא תופיע אזהרה בלבד..

על מנת למנוע תקלות בעת עליית המערכת "שער עולמי" יצוא, על סוכני המכס להתחיל לפעול מול הלקוחות הרלוונטיים לצורך קבלת כתבי הרשאה.

7. תצהיר יצואן – בוטל

8. תעודות מקור (עדיין לא שלם) –

- (א) הדף יהיה ירוק ללא תבנית (לשכת המסחר הונחתה להצטייד בטפסים למכירה כמו היום)
- (ב) התבנית והפרטים שמולאו מועברים באמצעות מערכת שער עולמי ניתן לתקן פרטי תעודות מקור, כל עוד לא אושרה ע"י המכס.
- (ג) קבלת מעמד/ הארכה "יצואן מאושר":
- 1) יצואן לא יוכל להגיש את אותה הבקשה לקבלת מעמד/ להארכת אישור "יצואן מאושר" ליותר מבית מכס אחד.
 - 2) יצואן שבקשתו נדחתה ע"י בית מכס אחד, לא יוכל להגיש בקשה נוספת/ חדשה לבית מכס אחר.
 - 3) רשאי היצואן לערער על החלטת הדחייה בבית המכס המטפל או בהנהלה, באמצעות מכתב, טלפון וכו' – מחוץ לתיחום המערכת.
 - 4) ממונה יח' יצוא בבית המכס המטפל בבקשה או ממונה היצוא בהנהלה יהיו רשאים לשנות את סטאטוס הבקשה (לרבות שינוי מסטטוס נדחה לסטטוס אושר ולהיפך)
 - 5) יצואן בעל מעמד "יצואן מאושר" בתוקף, רשאי להגיש בקשה להארכה עוד בטרם יפוג תוקף האישור הקיים (לצורך שימור רצף האישור). במקרה זה ובהנחה שהבקשה להארכה תאושר, תוקף האישור יעודכן לתאריך בו התקבל אישור המכס לבקשת ההארכה ולתקופה שאושרה.
- בקשה להארכת תוקף תוגש לאותו בית מכס שטיפל בבקשה הקודמת. לעומת זאת, במקרה של בקשה חדשה היצואן רשאי להגיש לכל בית מכס שירצה.

9. הזנת נתונים בשדות הצהרת היצוא

הסוכן ימלא את הנתונים בהצהרת היצוא/ שטעון בהתאם ולאחר בדיקת הנתונים שקיבל מהיצואן, ועל פי הנחיות לשידור מסר הצהרת יצוא המפורטים בנספח א' להוראה זו ולפי כל הוראות כל דין, לרבות צירופם של כל המסמכים הנדרשים, סיווג הטובין, עמידתם בחוקיות יצוא

10. הגשת הצהרת יצוא/ שטעון – להלן "הצהרה"

- א. מבנה מספר ההצהרה
מס/ הצהרת יצוא מורכב מ- 14 ספרות :
2 הספרות הראשונות משקפות את השנה
2 הספרות הבאות את קוד בית המכס כמפורט בטבלת תחנות מכס במערכת ש"ע
9 הספרות הבאות הן מספר רץ של ההצהרה
הספרה האחרונה היא ספרת ביקורת
- ב. כל עוד לא בוצעה פעולת הגשת הצהרה ע"י סוכן המכס, ההצהרה תהיה בסטטוס טיוטה ויתקבל מספר שיהפוך להיות גם מספר הצהרה. טיוטת ההצהרה וההצהרה עצמה מנוהלות עפ"י גרסאות. המשמעות היא שכל שינוי או תיקון אשר משנה את נתוני הטיוטה/ הצהרה, יוצר גרסה חדשה ומתקבל מספר גרסה חדש, אך מספר הטיוטה/ הצהרה בן 14 הספרות אינו משתנה עקב שינויים/תיקונים אלה. בשלב הטיוטה מספרי הגרסה הם קטנים מ- 1. הטיוטה הראשונה תקבל מספר 0.1, הגרסה השנייה תקבל מספר 0.2 וכן הלאה. עם הגשת הצהרת היצוא, יתקבל מספר גרסה 1.0
- ג. במידה והצהרה הוגשה ונותבה לתור חובה ונמצאת בטיפול עובד מכס אין באפשרות הסוכן לעדכן/ לתקן את נתוני ההצהרה, אלא רק באישור עובד מכס ע"י שליחת הודעה עם מסר המאפשר זאת. רק לאחר מכן סוכן מכס יוכל לבצע תיקונים בהצהרה שיופנו לאישור עובד המכס המטפל בהצהרה. עובד המכס המטפל יאשר באופן מלא/ חלקי או ידחה את התיקון.
- ד. במידה והצהרה הותרה ע"י המכס וברצונו של סוכן המכס לתקנה, כולל בשלב הסגירה או לפני כן, יוכל לעשות זאת ע"י שליחת מסר מתאים. תיקונים אלו ייבחנו ע"י המערכת. בחלקם יתקבלו באישור אוטומטי וחלקם יופנו לאישור עובד מכס, וזאת בהתאם למהות התיקון.
- ה. כל שידור תיקון טרם אישורו ע"י המכס, יקבל מספר גרסה קטן ממספר מלא, לדוגמה: 1.1, 1.2, 2.3 וכו'. אישור תיקון ע"י המכס יגרום ליצירת גרסאות חדשות ושינוי מספר גרסה ל- 2.0, 3.0 וכן הלאה. המערכת שומרת את כל ההיסטוריה של הגרסאות/ תיקונים, אם כי הגרסה שבתוקף היא הגרסה האחרונה.
- ו. לצורך הגשת הצהרת ייצוא מסחרי, על היצואן להיות מוכר במערכות המס, לרבות בשער עולמי, כלומר מספר הישות המשפטית, שיכול להיות מס' תעודת זהות במקרה של עוסק, או מספר החברה/שותפות רשומה, כפי שנרשם ברשם החברות או השותפויות, ובלבד שהיצואן רשום במע"מ.
- לא ניתן להגיש הצהרת יצוא מסחרי במקרים הבאים :
- מספר שותפות שאינה רשומה ברשם השותפויות
 - מספר של איחוד עוסקים המתחיל בספרות 557, 558 או 559. יצואנים הפועלים במסגרת איחוד עוסקים, יגישו הצהרה נפרדת עם מס' היצואן של כל אחד מהם
 - יצואן אינו רשום במע"מ, או אם הוא רשום אך התיק שלו לא פעיל.
- האמור לעיל לא יחול על הצהרות יצוא אישי, יצוא של מלכ"רים ומוסדות כספיים, שגרירויות ומוסדות או"ם, אירגוני סעד בינלאומיים.

ז. על פי צו סוכני המכס (קביעת פעולות-מכס), התשכ"ה-1965(1), על ההצהרה להיות חתומה באמצעות כרטיס חכם על ידי סוכן מכס, או פקיד רשוי בעל ותק של 5 שנים לפחות. האמור בא לידי ביטוי ע"י כך שנדרש לחתום את הטיוטה התקינה האחרונה ע"י אחד מהגורמים הנ"ל.

בתקופת הפיילוט ועד להודעה חדשה בתחום זה, המערכת תאפשר הגשת הצהרה על ידי גורמים שאינם סוכני מכס או פקידים רשויים ע"פ חוק. במידה ושידור ההצהרה למערכת יתבצע על ידי גורמים שאינם רשאים לשדר הצהרות, המערכת תחזיר הודעת אזהרה שאינה מונעת התקדמות בתהליך הגשת ההצהרה. ממועד העלייה לאוויר, המערכת תחזיר הודעת שגיאה.

הערה: הודעה מסודרת ומפורטת תופץ בהמשך, בהתאם למה שיוחלט בנוגע למעמדם של עובדים ביצוא שאינם פקידים רשויים לקראת עליית מערכת שער עולמי ביצוא.

ח. ניתן להגיש הצהרת יצוא למערכת בכל שעות היממה.

11. רשימת קודי הסטטוסים בהצהרה:

עם שידור הצהרה למערכת שער עולמי יצוא, המערכת תשלח מסר לסוכן המכס הכולל קודי סטטוס להצהרה על פי ראשי הפרקים הבאים.

א. מכסי

ב. כספי (לא רלוונטי ליצוא)

ג. לוגיסטי

ד. תהליכי

ה. הסיבות לקבלת הסטטוס

ו. מצב מסמך מוביל

מטרתם של קודי סטטוס אלה ליידע את הסוכן לגבי מצב ההצהרה והפעולות הנדרשות לצורך המשך תהליך היצוא. קישור לקודי הסטטוס מפורטים בסעיף 26 הוראה זו.

12. הגשת הצהרת יצוא/ שטעון באילוף

א. קיימים מצבים בהם המערכת תחסום את התקדמות התהליך של הגשת הצהרה והתרתה, והתקדמות בתהליך תדרוש התערבות פעילה של עובד מכס מוסמך. במקרים כאלה יש לשדר בקשה מסוג "אילוף הגשה" או "אילוף התרה" (בהתאם למקרה ספציפי) ורק לאחר אישורו ע"י עובד המכס יהיה ניתן להמשיך בתהליך הגשה/ התרת הצהרה.

ב. קיימים להלן שלושה תרחישים אפשריים בהם נדרש אילוף:

1) זיהוי סתירות מהותיות בנתוני ההצהרה.

2) חוסר נתונים חיוניים עליהם מתבססת ההצהרה

3) נדרשת בדיקה ואישור ע"י עובד מכס לפני המשך התהליך.

ג. להלן שני סוגים עיקריים של אילוצים:

- 1) אילוף הגשה – קיים או לחילופין חסר נתון כל שהוא החוסם התקדמות בהגשת הצהרה ולצורך כך נדרשת התערבות עובד מכס. במקרים מסוג זה יש צורך לשדר מסר אילוף, ורק לאחר אישורו ע"י עובד מכס מוסמך יהיה ניתן להתקדם בתהליך הגשת ההצהרה.
- 2) אילוף התרה – הצהרת יצוא הוגשה, אך קיים או לחילופין חסר נתון כל שהוא שמהווה תנאי הכרחי למתן אישור התרה. במקרים אלה הסוכן ישדר אילוף התרה ורק לאחר אישורו ע"י עובד מכס מוסמך, ההצהרה תקבל אישור התרה.
- ד. בסיום הטיפול באילוף (הן אילוף הגשה והן אילוף התרה) מערכת המכס תשדר הודעה לסוכן המכס המפרטת את החלטת עובד המכס בגין אותו האילוף.
- ה. החלטת עובד מכס יכולה להיות אחת מאלה:
- א) אישור האילוף
- ב) דחיית האילוף – תוך חובה לנימוק סיבת הדחיה
- ג) אישור האילוף עם קיום תנאי – תוך חובת פירוט התנאי לאישור האילוף (לדוגמה: הפקדת בטוחה, המצאת מסמך)
- ו. הטיפול באילוצים הוא באחריות היחידות המקצועיות בבתי המכס.
- קישור לפירוט האילוצים השונים הקיימים במערכת שער עולמי יצוא מפורט בסעיף 26 של הוראה זו.

13. היתר לוגיסטי –

מסר אלקטרוני המפרט את החלטת המכס שהתקבלה לגבי מטען מסוים באמצעות קודים. לכן, הישות עליה ניתן היתר לוגיסטי הינו למטען בלבד ולא להצהרה. היתר לוגיסטי נשלח לסוכני המכס ואתרי אחסון.

להלן סוגים של היתרים לוגיסטיים:

- א. **איסור טעינה** – החלטת המכס לא לאפשר בשלב זה יצוא הטובין מסיבות שונות (לדוגמה: לא הוגשה כלל הצהרת יצוא, הצהרת יצוא לא קיבלה אישור התרה, קיים עיכוב על מטען) הנשלח לנמל בו אמורה להתבצע הטעינה.
- ב. **אישור טעינה** – החלטת המכס לאפשר יצוא הטובין. נשלח לנמל **בו אמורה להתבצע הטעינה לאחר התרת הצהרת יצוא** (ובתנאי שלא קיימים חסמים לוגיסטיים בהצהרה) ע"י המערכת או ע"י עובד מכס בהתאם לתור אליו נותבה ההצהרה (חובה, רשות, בחינה)
- ג. **איסור המכלה** - החלטת המכס לא לאפשר בשלב זה המכלת הטובין במכולה ליצוא מסיבות שונות הנשלחת למסוף (לדוגמה: לא הוגשה כלל הצהרת יצוא, הצהרת יצוא לא קיבלה אישור התרה, קיים עיכוב על מטען, הנשלח למסוף בו אמורה להתבצע ההמכלה).
- ד. **אישור המכלה** - החלטת המכס לאפשר המכלת הטובין ליצוא. נשלח למסוף בו אמורה להתבצע ההמכלה לאחר התרת הצהרת יצוא (ובתנאי שלא קיימים חסמים לוגיסטיים

בהצהרה) ע"י המערכת או ע"י עובד מכס בהתאם לתור אליו נותבה ההצהרה (חובה, רשות, בחינה).

היתר לוגיסטי המפרט את החלטת המכס יישלח לכל הגורמים המעורבים החל משלב קליטת המטען באתר אחסון והלאה. לדוגמה: הוגשה הצהרת יצוא לפני קליטת הטובין במסוף/נמל, נותבה לתור רשות או חובה וקיבלה אישור התרה (אוטומטי או ע"י עובד מכס). במצב זה, למרות שניתן אישור התרה ע"י המכס עדיין קיים חסם לוגיסטי עקב אי זמינות המטען באתר אחסון. רק כאשר המטען ייקלט במסוף/נמל, חסם לוגיסטי ירד וישודר היתר לוגיסטי מסוג "אישור המכלה למסוף"/"אישור טעינה" לנמל ומסר התרה יישלח לסוכן מכס.

14. ביטול יצוא

- א. ניתן לבטל יצוא בעקבות בקשת היצואן או סוכן המכס מטעמו. תהליך ביטול יצוא בשער עולמי יתבצע באמצעות מסר "בקשה לביצוע פעולה לוגיסטית" – מסר אלקטרוני עם קוד "ביטול יצוא".
 - ב. בקשה מסוג זה תמיד תופנה לטיפול עובד מכס ורק לאחר אישורה, יישלח אישור על כך לסוכן מכס ואישור ביטול יצוא לאתר אחסון.
 - ג. באווירי - ביטול יצוא טרום תהליך יינתן באופן אוטומטי, בתנאי שאין סייגים/ חסמים/ עיכובים שהוגדרו ככאלה שלא מאפשרים אישור אוטומטי. יישלח אישור על כך לסוכן המכס ואישור ביטול יצוא לאתר אחסון.
 - ד. לא יתאפשר בתהליך זה ביטול יצוא של חלק מהמטען, מאחר ותהליך זה דורש תחילה בקשה לפיצול מטען, במסגרתו יגדיר סוכן המכס את המטען החדש עבור החלק הרלוונטי ליצוא ואת המטען הנותר לביטול יצוא. בצורה של שט"מ פנימי/חברת תעופה עם מפתחות תקינים. כלומר שנה = לשנת הנפקת שט"מ ולא שנה עתידית. תמיד קיימת לסוכן (במידה והמערכת לא ערוכה בשלב הראשון) האפשרות לביטול יצוא מלא, קבלת חשבוניות מעודכנות עבור המטען שלא בוטל ופתיחת תיק חדש מעודכן.
- להלן תהליך ביטול יצוא:

- 1) סוכן מכס הרלוונטי למטען ולהצהרה (אם כבר קיימת) משדר מסר בקשה לפעולה לוגיסטית.
- 2) המערכת תומכת בבקשה לביטול יצוא על מטען שלם בלבד.
- 3) המכס מאשר או דוחה את הבקשה
- 4) בעקבות החלטת אישור/ דחיית הבקשה, סוכן המכס יקבל מסר משוב בהתאם.
- 5) רק לאחר אישור הבקשה (אוטומטית ע"י המערכת או ע"י עובד מכס) יישלח מסר ביטול יצוא לאתר אחסון בו נמצאים הטובין לצורך החזרתם ליצואן.
- ה. במידה וקיימת הצהרה למטען עליו מבקשים ביטול יצוא, על סוכן המכס, יחד עם בקשת ביטול יצוא, לשדר גם מסר בקשה לביטול (במידה ומדובר במטען אחד בהצהרה) או תיקון הצהרה (במקרה של ריבוי מטענים). בקשות לביטול יצוא ללא שידור בקשה לביטול או לתיקון הצהרה לא יאושרו.

15. ביטול הצהרה

ביטול יצוא ייצור אירוע של ביטול הצהרה במקביל

16. טעינה ישירה

א. כללי

תהליך זה מאפשר יצוא טובין באישור המכס ללא תלות בזמינות המטען. התהליך מיועד ליצוא טובין כגון: תוצרת חקלאית טרייה או טובין אחרים שהוגדרו ואושרו מראש ע"י יח' היצוא ומינהל המכס. התהליך נועד לאפשר זרימה של תהליך יצוא לטובין אלה, למרות שלא ניתן לשדר נתונים מדויקים על המטען המיוצא ולא התקבלו הדיווחים עבור זמינותם להתרה. סוכני מכס המגישים הצהרות יצוא עבור יצואנים בטעינה ישירה, יצרפו להצהרת היצוא מסמך (נספח ד'), אשר יוגש בשלב זה במקום חשבון המכר, באופן שיאפשר להם הגשת הצהרת יצוא תקינה, עם מירב הנתונים הנמצאים בידי היצואן באותה עת ומשקף עד כמה שניתן את הנתונים על הטובין המיוצאים. המסמך יכלול בין השאר נתוני המוכר, שם המקבל, פרטי שילוח (אתר טעינה; אתר פריקה; חברת תעופה/ ספנות; ועוד), תיאור הטובין, תנאי המכס והתשלום.

בהצהרה שתוגש בתהליך "טעינה ישירה" תינתן הקלה לעומת תהליך יצוא רגיל, בכמות השדות והנתונים שיוגדרו כחובה ובבדיקות תקינות שיוגדרו בהתאם. סוכן המכס בשלב הסגירה יחויב לעדכן ולהשלים את הנתונים והשדות הנדרשים ללא מעורבות עובד המכס, למעט מקרים בהם יוגדר אחרת (לדוגמה: שינוי ח.פ. של יצואן, סיווג) ותידרש מעורבות של עובד מכס. שימוש בתהליך זה יאושר ליצואנים, סוגי הטובין ובית מכס שהוגדרו ואושרו מבעוד מועד ע"י המכס בלבד.

ב. התהליכים האפשריים בהצהרת היצוא, בשילוב טעינה ישירה:

- 1) יצוא מסחרי-טעינה ישירה
- 2) יצוא מסחרי-המכלה לפני התרה / אסמבלי-טעינה ישירה
- 3) יצוא מסחרי-טעינה ישירה-משרד הביטחון
- 4) יצוא מסחרי-המכלה לפני התרה / אסמבלי-טעינה ישירה-משרד הביטחון
- 5) יצוא אישי-טעינה ישירה

ג. אישור יצואן לתהליך יצוא בטעינה ישירה

יצואן המעוניין לייצא ממדינת ישראל טובין בתהליך טעינה ישירה ושלדעתו עומד בקריטריונים, ימלא את טופס הבקשה (נספח ב'), ויעבירו **מראש** באמצעות סוכן המכס למנהל יחידת היצוא בבית המכס בו מתבצע רוב היצוא על ידו. בקשתו תיבחן על פי התנאים שהמכס יגדיר. הנתונים ייבדקו לשנתיים שקדמו לבקשה:

- 1) תיאור הטובין והסיווג – בנוגע לסעיף זה, ראה נספח ג' - רשימת פרטי מכס ברמה של 4 ספרות.

2) היעדר תיקי חקר משמעותיים

3) פחות מ- 10% רישום ליקוי על סך כל הצהרות היצוא

4) היסטוריית יצוא התומכת בבקשתו

הודעה תישלח ליצואן באמצעות סוכן המכס על אישור הבקשה או דחייתה, תוך מתן תשובת מנומקת לדחייה ביחס לעמידתו בקריטריונים.

המכס יגדיר טבלת מערכת הכוללת את כל היצואנים שבקשותיהם אושרו, כאשר יפורטו בה צירופים של יצואן, בית מכס ופרטי מכס שאושרו להגשת הצהרת יצוא בתהליך טעינה ישירה, ללא צורך באילוץ הגשה.

במידה וסוכן המכס יגיש הצהרת יצוא בתהליך זה ליצואן שאינו נכלל בטבלה האמורה לעיל, יידרש אישור המכס במסגרת אילוץ הגשה, כאשר כל אילוץ מסוג זה ייבחן לגופו של עניין על פי הקריטריונים שפורטו לעיל ע"י עובד מכס מוסמך

כמו-כן, היה וסוכן המכס בהצהרת היצוא אינו בעל אינדיקציה מורשה למשהב"ט ואתר המסירה מוגדר כאתר צבאי, כדוגמת עובדה, יידרש אישור המכס במסגרת אילוץ הגשה.

במידה ויתגלה כי היצואן ניצל לרעה את מעמדו ו/ או את התהליך, יבוטל מעמדו ליצוא בתהליך טעינה ישירה.

לקבלת המעמד מחדש, ייאלץ להגיש בקשה חדשה שתיבחן כפי שפורט לעיל ובשתי"פ עם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים. בדיקת הנתונים לקבלת מעמד מחדש, יתבססו על התקופה מאז שהוסר היצואן מהתהליך.

ד. שדות הצהרה בתהליך טעינה ישירה בשלב הכנת הטיטה :

שדות חובה: סוכן, יצואן, סיווג, ארץ יעד, נמל יעד, כמות סחורה, ערך סחורה מספר רישיון/אישור, משגור סוג מזהה מטען + מזהה המטען, בית מכס, אתר מסירה יצוא, אתר טעינה. חלק מהנתונים האלה (לדוגמה: כמות, ערך) יכולים להיות משוערכים והערכים הסופיים יעודכנו בעת סגירת ההצהרה או לפני כן.

במקרים בהם לא קיים משגור יצוא מסיבות מוצדקות, יעלה אילוץ הגשה. עבור מצבים בהם אין מטען יצוא, אישור אילוץ יותנה בהצגת נתוני משגור היצוא הפיזי וניירת תומכת מהיכן בוצע היצוא בפועל.

החלפת תהליך ההצהרה לתהליך טעינה ישירה לפני יציאה מפיקוח המכס תחייב אישור מכס.

ה. הצהרה שהוגשה בתהליך טעינה ישירה ומעוכבת

1) ככלל, טעינה ישירה תקבל התרה כל עוד אין עיכובים על מטען או חסמים אחרים בהצהרה (לדוגמה קיים חסם כספי)

2) במידה וישנם עיכובים והנמל טרם קיבל את מסר ההתרה, ניתן לבטל התרה שכתוצאה מכך הנמל יקבל מסר של "איסור טעינה".

3) הצהרה בטעינה ישירה שהופנתה לתור חובה תועבר לטיפול יח' היצוא בבית המכס המטפל, אשר תפעל בהתאם לחסמים הקיימים בהצהרה: לדוגמה תיצור קשר עם הגורם המכסי המעכב ותפעל בהתאם להנחיותיו.

4) התרה להצהרות כאלו אלו תינתן ע"י יח' היצוא בזהה ליתר הצהרות שהופנו לתור חובה וטיפול עובד מכס.

17. סגירת ההצהרה

א. בסגירת ההצהרה יזין סוכן המכס את הנתונים המעודכנים של עסקת היצוא ללא מעורבות עובד המכס, למעט מקרים בהם יוגדר אחרת.

דוגמא:			מזהה מטען של מטען הסגירה	סוג מזהה מטען בסגירה	סוג מזהה מטען במשגור (בהצהרת יצוא)	מזהה מטען
מפתח 3	מפתח 2	מפתח 1				
		שט"מ של חברת תעופה. מבנה: קידומת+מקף+8 ספרות שט"מ	36	שטר מטען חברת תעופה	שטר מטען אווירי יצוא	700
		מספר שט"מ ימי	37	שטר מטען יצוא ימי	תעודת אחסנה נמלית	ILB
		מספר שט"מ ימי	37	שטר מטען יצוא ימי	תעודת אחסנה מסופית	ILA
		שט"מ של חברת תעופה. מבנה: קידומת+מקף+8 ספרות שט"מ	36	שטר מטען חברת תעופה	שטר מטען בלדר יצוא	ILE
		שט"מ של חברת תעופה. מבנה: קידומת+מקף+8 ספרות שט"מ	36	שטר מטען חברת תעופה	דבר דואר - יצוא	ILU
		מספר תעודת אחסנה יבשתית יצוא E200226811276381 -	30	תעודת אחסנה יבשתית	תעודת אחסנה יבשתית	ILF

- ב. אם בעקבות שינוי כמות, סיווג או ערכי הטובין נוצרת אי התאמה מול רישיונות/ אישורים של רשויות מוסמכות שונות, על היצואן/ הסוכן לפעול מול אותה הרשות לעדכון פרטי הרישיון לצורך השלמת תהליך סגירת הצהרה. אי הסדרת נושא רישיונות עלול להוביל לביטול מעמדו של יצואן החורג מתהליך טעינה ישירה.
- ג. הצהרת יצוא בתהליך טעינה ישירה תאפשר שימוש בסיבת תביעת הישבון/ פט"מ.
- ד. הצהרת יצוא בתהליך טעינה ישירה לא תוכר לצורך תביעה להחזר מיסי יבוא ע"פ סעיף 156 לפקודת המכס.
- ה. בשלב הסגירה של הצהרת היצוא נדרש להזין מזהה מטען בהתאם לטבלה הבאה:

18. פיצול מטען

א. פיצול מטען בתהליך

- (1) סוכן המכס ישדר מסר בקשה לפיצול מטען, כולל מזהה המטען המפוצל החדש
- (2) עובד מכס יאשר או ידחה את הבקשה
- (3) המערכת תשלח משוב לסוכן מכס על אישור/ דחיית בקשת הפיצול

- 4 לאחר אישור, המערכת תיזום בדיקה פיזית לצורך ביצוע הפיצול בנוכחות בודק מכס
- 5 יישלח מסר הודעה למסוף על הבדיקה (כולל מזהה המטען המפוצל לצורך הפקת מדבקות על ידי המסוף)
- 6 בסיום הבדיקה תשלח הודעה לסוכן מכס על הצורך בתיקון הצהרה.
- 7 המסוף ישדר מסר קליטה על המטען המפוצל החדש.
- 8 תהליך זה לא יתאפשר ביצוא ימי, אלא אם תוגש בקשה לביטול יצוא.

ב. פיצול מטען טרום תהליך לאחר קליטתו באתר אחסון ובטרום הגשת הצהרה

- 1 סוכן המכס ישדר מסר בקשה לפיצול מטען, כולל מזהה המטען המפוצל החדש
- 2 הבקשה תאושר אוטומטית
- 3 המערכת תשלח משוב לסוכן מכס אישור/ דחיית בקשת הפיצול
- 4 לאחר אישור, המערכת תיזום בדיקה לצורך ביצוע הפיצול
- 5 ישלח למסוף מסר אישור פיצול (באמצעות מסר בדיקה לפיצול ללא נוכחות בודק מסר 190)
- 6 מסר אישור הפיצול יכלול את מזהה המטען המפוצל לצורך הפקת מדבקות על ידי המסוף
- 7 בסיום הפיצול ישדר המסוף מסר סיום בדיקה (מסר 195)
- 8 המסוף יעדכן קליטה של המטען המקורי וידווח קליטה על המטען החדש
- 9 תהליך זה לא יתאפשר ביצוא ימי, אלא אם תוגש בקשה לביטול יצוא על המטען.

19. דגשים לתהליך יצוא מהאוטונומיה

א. כללי

- בתהליך יצוא מהאוטונומיה יש לשדר הצהרת יצוא בטרם הגעת המטען למעבר הסחורות. ההצהרה תכלול מידע על מזהה המטען באתר האחסנה דרכו ייוצאו הטובין.
- חוקיות יצוא ישראלית אינה חלה על יצוא מהאוטונומיה.

ב. התהליכים האפשריים בהצהרת היצוא בשילוב אוטונומיה

- 1 יצוא מסחרי-אוטונומיה
- 2 יצוא מסחרי-המכלה לפני התרה / אסמבלי-אוטונומיה
- 3 יצוא מסחרי-אוטונומיה-ליווי נוסע
- 4 יצוא מסחרי-אוטונומיה-בלדרים
- 5 יצוא מסחרי-אוטונומיה-יצוא מדואר מרכזי
- 6 יצוא אישי-אוטונומיה
- 7 יצוא אישי-המכלה לפני התרה / אסמבלי-אוטונומיה
- 8 יצוא אישי-אוטונומיה-ליווי נוסע
- 9 יצוא אישי-אוטונומיה-בלדרים
- 10 יצוא אישי-אוטונומיה-יצוא מדואר מרכזי

ג. הקמת יצואן פלסטיני במאגר לקוחות במערכת שער עולמי:

- (1) הקמה על ידי סוכן מכס באופן זהה להקמת יצואן ישראלי
- (2) הקמת תאגיד פלסטיני על ידי קמ"ט תמ"ת
- (3) הקמה על ידי עובד מכס

ד. מי רשאי לבצע תהליך יצוא אוטונומיה:

- (1) יצואן פלסטיני - במידה והיצואן הינו יצואן פלסטיני ותהליך הצהרה אינו אוטונומיה, חלה חובת אילוץ הגשה.
- (2) יצואן אחר כגון יצוא אישי של תייר, דיפלומט.

יצואן ישראלי לא יכול להשתמש בתהליך יצוא מסוג אוטונומיה.

ה. תהליך יצוא של טובין שהגיעו משטחי האוטונומיה על ידי יצואן ישראלי:

- (1) הטובין יצאו משטחי האוטונומיה עם חשבונית P בלבד.
- (2) התהליך בהצהרה לא יהיה תהליך יצוא אוטונומיה.
- (3) ארץ המקור של הסחורה חייבת להיות "הרשות הפלסטינית".
- (4) בשדה "יצואן מעביר" יצוין הגורם ממנו נקנו הטובין.
- (5) חובה לצרף את מסמכים הבאים: העברת בעלות, חשבונית המכירה מהפלסטינאי ליצואן הישראלי (חשבונית P) בנוסף לחשבון היצוא הרגיל של היצואן הישראלי ללקוח בחו"ל.
- (6) דרישות חוקיות יצוא - יוגדר קוד פטור מיוחד לשימוש בהצהרות יצוא שאינן אוטונומיה בשם "פטור מחוקיות יצוא ישראלית בשל מקור בשטחי הרשות"
- (7) ההצהרות יופנו לטיפול עובד מכס ביחידת היצוא.

ו. יצוא מטען כללי משטחי האוטונומיה

המכלה של מטען כללי משטחי האוטונומיה תתבצע אך ורק במסופי מטען שבפיקוח המכס ולא באזורים החופשיים (שאינם בפיקוח המכס) במקרים אלה על סוכן המכס לשדר הצהרה הכוללת מסר תעודת אחסנה למסוף עורפי בטרם הגעת המטען למעבר הסחורות.

ז. מעקב מטען

- (1) יצוא מהאוטונומיה דורש מעקב מטענים מרגע היציאה משטחי הרשות הפלשתינאית ועד לכניסה לאתר המסירה ליצוא, כדי למנוע זליגת טובין לישראל.
- (2) הצהרת יצוא תוגש בטרם הגעת הטובין למעבר סחורות (פנימי), ותכלול שטר מטען האווירי או תעודת האחסנה הנמלית/ המסופית או תעודת אחסנה יבשתית.
- (3) עובדי המכס במעבר הסחורות (הפנימי) יזינו תנועת יציאה במערכת מעקב מטענים.
- (4) בעת קליטת המטען באתר המסירה תיווצר תנועת מעקב מטענים/ כניסה, שתסגור את מעקב המטענים שנפתח במעבר הסחורות.

5) מטען שיגיע וייקלט באתר המסירה ליצוא, ולא יהיה עבורו תיעוד של מעקב מטענים ממעבר סחורות (פנימי), הצהרת היצוא המקושרת אליו תועבר לטיפול עובד מכס – בתור חובה בלבד. אישור יצוא/ המכלה למטען זה יינתן רק לאחר מתן אישור התרה ע"י עובד מכס.

20. דגשים לתהליך היצוא האווירי

א. מועד תחילת תהליכי העבודה מול המכס

מעורבות המכס ביצוא טובין מישראל מתחילה עם קיומם המצטבר של התנאים הבאים:

- 1) שידור מסר הצהרת יצוא במערכת שער עולמי על ידי סוכן המכס.
- 2) קליטת המטען פיזית במסוף המטענים ושידור מסר זמינות לשר המטען במערכת שער עולמי.

ב. תהליך היצוא מול מסופי מטענים אוויריים

- 1) קליטת טובין במסוף המטענים ושידור מסר זמינות:
המסוף הפנימי הקולט ישדר למערכת שער עולמי עבור כל שטר מטען שקלט מסר זמינות (מסר זה יכלול בין השאר: את מזהה המטען (מספר שטר מטען של חברת התעופה או שט"מ פנימי), מספר יצואן, כמות אריזות וכו').
- 2) במקביל לשידור מסר הזמינות יפיק מסוף המטען "אישור קליטת טובין לייצוא בדרך האוויר" (להלן: תעודת אחסנה).
- 3) מובהר כי ייתכנו מצבים בהם תקלט הסחורה במספר מופעים. במקרה זה על מסוף המטען הפנימי לשדר עדכון לשט"מ באופן המשקף את נתוני המופעים השונים.
- 4) בקליטה במופעים, חובה על כל המופעים להיקלט באותו מסוף.
- 5) במקרה של שטר מטען שנקלט בשני מסופים, על סוכן המכס לפעול באחת משתי הדרכים:
(א) ביצוע ביטול יצוא למטען הקלוט באחד המסופים והעברתו למסוף השני. העברה למסוף השני תבוצע מהצד היבשתי
(ב) לשדר בקשת העברה למערכת המכס על מנת להעביר את המטען ממסוף אחד לשני דרך הצד האווירי

ג. בדיקות תקינות במערכת שער עולמי בין נתוני שטר המטען לנתוני ההצהרה (למעט אסמבלי)

- 1) לאחר קבלת מסר זמינות, המערכת תבצע בדיקות התאמה בין נתוני שטר המטען כפי ששודרו במסר הזמינות למסוף לבין נתוני ההצהרה כפי ששודרו על ידי סוכן המכס. יבדקו נתונים כגון, מס' יצואן, כמות אריזות וכו'
- 2) במידה נמצא כי אין התאמה בין הנתונים בשטר המטען לבין ההצהרה לא יתקבל סטטוס מכסי של אישור / איסור טעינה, המערכת תתריע על עיכוב לוגיסטי.

ד. מבנה שטר מטען אוירי

קוד מזהה מטען	סוג	פענוח	שדה מפתח 1 (חובה)	שדה מפתח 2 (חובה)	שדה מפתח 3 (חובה)
16	שטר מטען אוירי יצוא	שנה בה נוצר שטר המטען YYYYMMDD	מספר שטר מטען AN..35	קוד חברת תעופה/משלח	
	דוגמאות:				
16		2021	12345678	FCO	
16		2021	12345678	114	

דגשים:

זיהוי מטען אוירי ביצוא מתבסס על השדות הבאים:

- 1) תאריך יצירת שטר המטען - שנה
- 2) מספר שטר מטען אוירי ביצוא
(יכול להיות מספר שטר מטען פנימי ואז יוזן מספרו וקידומת משלח כפי שמופיעה ברישומי המכס או מספר שטר מטען של חברת תעופה קידומת יאטא של חב' התעופה ומספר שטר המטען)
- 3) קוד חברת תעופה/משלח
- 4) במקרים של אחסנת שטר מטען אוירי מומכל, ערך המטען אינו ידוע ולפיכך המסוף ידווח במסר 204 ערך של המטען Monetary Value = שטר מטען ממכיל יהיה בעל ערך קבוע של 1\$

ה. החלפת שטר מטען

(1) כללי

המערכת תומכת בהחלפת שטר מטען מלאה בלבד. החלפת חלק משטר מטען, דורשת מהסוכן לבקש פיצול מטען – במסגרתו יגדיר הסוכן או המכס לפי העניין את שטר המטען החדש עבור החלק הרלוונטי

(א) תיאור התהליך:

- (1) המסוף האווירי ידווח למערכת המכס על החלפת שטר המטען.
- (2) מערכת המכס תבצע תיקון אוטומטי של נתוני המטען בהצהרה (במידה והוגשה).
- (3) יישלח מסר לסוכן בגין תיקון הצהרה (מסר המשוב לתיקון הצהרת יצוא).
- (4) במידה וקיימת בדיקה על שטר המטען – נתוני המטען בבדיקה יעודכנו אוטומטית.
- (5) על המסוף/ סוכן המכס להיערך למצב שבו מסר הודעה על זימון לבדיקה יישלח על שטר המטען המקורי ומסר סיום בדיקה על שטר המטען החדש

ו. פיצול מטען

(1) פיצול מטען בתהליך

- (א) סוכן המכס ישדר מסר בקשה לפיצול מטען, כולל המזהה של המטען המפוצל החדש במסר הבקשה.
- (ב) במקרה של פיצול לצורך ביטול יצוא מזהה המטען החדש יוגדר ע"י מערכת המכס
- (ג) עובד מכס יאשר או ידחה את הבקשה
- (ד) המערכת תשלח משוב לסוכן מכס על אישור/ דחיית בקשת הפיצול
- (ה) לאחר אישור, המערכת תפתח בדיקה בנוכחות בודק לצורך ביצוע הפיצול
- (ו) יישלח מסר הודעה על הבדיקה (כולל מזהה המטען המפוצל לצורך הפקת מדבקות על ידי המסוף)
- (ז) בסיום הבדיקה תשלח הודעה לסוכן מכס על הצורך בתיקון הצהרה.
- (ח) המסוף ישדר מסר קליטה על המטען המפוצל החדש ועדכון למטען הישן במידה ואחד הנתונים השתנה.

(2) פיצול מטען טרום תהליך

- (א) סוכן המכס ישדר מסר בקשה לפיצול מטען, כולל המזהה של המטען המפוצל החדש במסר הבקשה. במקרה של פיצול לצורך ביטול יצוא מזהה המטען החדש יוגדר ע"י מערכת המכס
- (ב) הבקשה תאושר אוטומטית

- ג) המערכת תשלח משוב לסוכן מכס אישור/ דחיית בקשת הפיצול
- ד) לאחר אישור, המערכת תפתח בדיקה לצורך ביצוע הפיצול
- ה) ישלח למסוף מסר אישור פיצול למסוף (באמצעות מסר בדיקה לפיצול ללא נוכחות בודק מסר 190)
- ו) מסר אישור הפיצול כולל את מזהה המטען המפוצל לצורך הפקת מדבקות על ידי המסוף
- ז) בסיום הפיצול על המסוף לשדר מסר סיום בדיקה (מסר 195)
- ח) על המסוף לעדכן קליטה של המטען המקורי ולדווח קליטה על המטען החדש
- 3) אם הוציאו מתוך חבילה לצורך פיצול, שטר המטען המקורי נותר בעינו ללא שינוי ורק
- מסר
- אם תוצר הפיצול הוא גריעה של אריזות, צריך לעדכן קליטה של המטען המקורי וקליטה לחדש

2. אסמבלי

- 1) אסמבלי – הוא תהליך שבו מספר הצהרות יצוא משויכות לשטר מטען אחד דהיינו אתר היעד שלהן זהה.
- 2) את התהליך מנהל סוכן מכס אחד המגיש את ההצהרות, והוא האחראי לתפעול התהליך מצד המכס.
- 3) כל אחת מאותן הצהרות תהיינה בתהליך בסיס "המכלה לפני התרה/אסמבלי".
- 4) התהליך תומך בשילובים של הצהרת יצוא, קרנה, שטעון. הכלל הוא שהתרה למטען תישלח רק כאשר כל אחת מההצהרות המשויכות לאותו שטר מטען, תותר.
- 5) לאחר הגשת כל ההצהרות בתהליך אסמבלי והשלמת קליטת המטען כולו במסוף, על סוכן המכס לשלוח מסר המכלה שבו יפורטו כל ההצהרות המשויכות לאותו מטען. שידור מסר המכלה מהווה הצהרה לפיה המטען כולו קלוט במסוף (למעט טעינה ישירה). לתשומת ליבכם קליטה לאחר שידור מסר המכלה עשויה לעכב את כל המטען.
- 6) כל ההצהרות המוגשות על אותו המטען, מקבלות חסם: חסם המכלה – עבור כל מטען שטרם נשלח עבורו מסר המכלה
- 7) לאחר שידור מסר המכלה תקין, החסם יורד מכל ההצהרות.
- 8) במידה ולאחר שידור מסר המכלה תקין, סוכן המכס ישדר הצהרה נוספת על אותו המטען, חסם המכלה יעלה שוב על כל ההצהרות המקוריות ויעלה כמובן גם על ההצהרה החדשה.
- 9) הצהרות באסמבלי באוויר עוברות הערכת סיכונים.
- 10) במידה ואף לא אחת מההצהרות נותבה לבקרת מסמכים ואין סיבות מעכבות אחרות, ישלח מסר התרה למטען ולכל ההצהרות המשויכות אליו. היה ואחת ההצהרות בתהליך נותבה לבקרת מסמכים, המטען כולו יעוכב עד להשלמת טיפול עובד המכס.
- 11) באחריות עובד המכס לטפל במשימה יש באפשרותו לבצע ניתוב יזום להצהרה נוספת וזאת בהתאם לשיקול דעתו המקצועית. בסיום הטיפול במשימה, יותרו ההצהרות.

12) אם הסוכן באסמבלי וכל היצואנים בכל ההצהרות הוגדרו על ידי המכס כפטורים מבקרת אסמבלי, לא תיפתח בקרה כזו.

13) בקרת המסמכים תתחיל רק לאחר שיתקיימו התנאים הבאים:

- קיימת זמינות להתרה להצהרות באסמבלי

- התקבל מסר המכלה תקין

14) הגשת הצהרה נוספת על המטען, או תיקון הצהרה באמסבלי לאחר שנשלח מסר המכלה, יועברו לאישור עובד מכס.

15) אם תעודת אחסנה מוגדרת כמכולה ממכילה (במסר תעודת אחסנה = "אסמבלי" (קוד 4)), גם אם התעודה תקושר בסוף רק להצהרה אחת, נדרש לשדר מסר המכלה עבורה

16) אם בשלב שידור מסר ההמכלה לא תימצא לפחות הצהרה אחת הכוללת את היצואן הנמצא בתעודה – מסר ההמכלה יידחה. ללא מסר המכלה לא ניתן לקדם את ההצהרות.

לעניין זה, ביומן הפעילות של תעודת האחסנה יופיע כי מסר ההמכלה נדחה בגלל

שהיצואן המופיע בתעודה לא מופיע באף אחת מההצהרות הקשורות.

ח. ביטול יצוא

בתהליך היצוא ניתן לבטל יצוא בעקבות בקשת היצואן או סוכן המכס מטעמו. בקשה לביטול יצוא בשער עולמי תתבצע באמצעות מסרים אלקטרוניים. להלן השלבים לביצוע ביטול יצוא:

1) על סוכן המכס לשדר מסר בקשה לביטול יצוא

2) ביטול יצוא בטרם תהליך יטופל ישירות במערכת באופן אוטומטי, ביטול יצוא בתהליך יועבר לאישור עובד מכס.

3) החלטת המכס מועברת לגורם המבקש ולמסוף המטענים.

4) אישור מכסי לביטול יצוא יישלח למסוף באמצעות מסר היתר לוגיסטי בקוד פעולה מתאים.

5) בעקבות החלטת דחייה, סוכן המכס יקבל משוב דחיה לבקשה.

חשוב לציין כי המערכת תומכת בבקשה לביטול יצוא על מטען שלם בלבד. במידה ומבקשים

לבצע ביטול יצוא לחלק מהמטען יש לבצע פיצול בהתאם לסעיף 6.

ט. סגירת ההצהרה ע"י סוכן המכס

לאחר התרת ההצהרה על ידי בית המכס, ויצוא הטובין בפועל על סוכן המכס לבצע את הפעולות הבאות:

1) הזנת תאריך טעינת הטובין

2) לעדכן את נתוני ההצהרה בשדות המאושרים לעדכון לאחר התרה

3) סגירת ההצהרה במערכת שער עולמי תוך 3 ימי עבודה ממועד הטעינה,

- (4) אם ההצהרה לא נסגרה במועד האמור, על סוכן המכס להודיע לממונה, ולנמק.
- (5) במקרים שבהם הותרו טובין ליצוא, אך לא יוצאו בפועל בתוך תקופה של 21 יום ממועד התרת ההצהרה, יש להודיע לממונה בכתב ולפרט את הנסיבות.
- (6) הצהרות שלא יסגרו במועד, ירשם ליקוי לחובת סוכן המכס
- (7) לאחר שידור מסר סגירת ההצהרה, ישתנה סטטוס ההצהרה במערכת שער עולמי להצהרה סגורה.
- הסגירה תעשה לאחר שאתר האחסון דיווח יציאה מפיקוח המכס על המטען/מטענים בהצהרה.
- נמי - לא ניתן להזין תאריך טעינה שהוא קודם לתאריך ששודר ע"י הנמל. לא ניתן לסגור ללא שידור תאריך טעינה
- סגירת הצהרת יצוא היא תנאי להעברת ההצהרה למערכות מס אחרות ולהכרה ביצוא מבחינת רשויות המס.
- סוכן המכס ישדר את מסר הסגירה (באמצעות מסר תיקון הצהרה), אם נתוני הסגירה יהיו תקינים תתבצע סגירה אוטומטית.

י. החזר טיסה

- החזר טיסה הינו תהליך שבו טובין הכלולים בשטר המטען שהותר ליצוא לא הוטענו על כלי הטייס המיועד מסיבות שונות.
- החזר טיסה מלא – מתייחס למקרה שבו החזר הטיסה מתייחס לכל הכמות המופיעה בשטר המטען.
- החזר טיסה חלקי - מתייחס למקרה שבו החזר הטיסה מתייחס רק לחלק מהמופעים, או לכמות חלקית מתוך מופע אחד והכמות שבוטלה לא חופפת את סך הכמות ששודרה במסר זמינות.
- (1) במקרה בו בוצעה סגירת הצהרה ולא חל שינוי במס' שטר המטען - התרת היצוא נשארת בעינה.
- (2) היה וחל שינוי במס' שטר המטען - על מסוף המטענים להנפיק לסוכן המכס תעודת אחסנה חדשה בציון "החזר טיסה" ולציין את מס' שטר המטען הקודם, ומס' שטר המטען החדש.

יא. אופן טיפול עובד יחידת היצוא בהצהרת יצוא

1) הצהרה שהופנתה עי המערכת לבדיקת מסמכים :

א) העובד יבחן את הסיבות לעיכוב ההצהרה באמצעות נתוני מערכת ניתוח סיכונים, המוצגים לפניו.

ב) במקרה הצורך יבצע אחת או יותר מהפעולות הבאות :

- יפנה ליצואן או בא כוחו לקבלת מידע ומסמכים נוספים. (הבקשה תתועד במערכת המכס ותשלח דרך מערכת המחשב בהודעות לסוכן)
- יפנה לגורם המעכב את יצוא המטען לקבלת הנחיות נוספות.
- במידה ונדרש יפנה לבדיקה פיזית תוך פירוט הנחיות לבודקים.

2) פעולות שעל המעריך לבצע לאחר ביצוע הבדיקה הפיזית ובטרם התרה

א) במקרים של נתונים שגויים רשאי המעריך לתקן את נתוני ההצהרה לחילופין יפתח את ההצהרה חזרה לתיקון ע"י סוכן המכס. במקרה זה על סוכן המכס לשדר את ההצהרה שוב, לאחר תיקונה.

ב) במקרים של תיקון ההצהרה ע"י סוכן המכס, תעבור ההצהרה הערכת סיכונים חדשה.

ג) ההצהרה תותר רק לאחר מיצוי כל התהליכים האמורים ואין חסמים להתרה.

3) פעולות שעל המעריך לבצע להתרת הטובין

א) שידור התרה מכסית לשט"מ

ב) ההתרה תתייחס למסר הזמינות שנתקבל ממסוף המטען הפנימי

ג) מסר התרה ישלח באופן יזום ע"י מערכת המכס למסוף המטענים ולסוכן המכס

ד) המסוף לא רשאי להטעין טובין ליצוא כל עוד לא קיבל התרה ליצוא ממערכת המכס או מהמוסמך במכס

4) מעבר מטענים בין מסופי מטען אוויריים

מטען שאוחסן באחד ממסופי המטען, אולם בפועל עתיד להיות מיוצא (מסיבות מסחריות) דרך מסוף מטענים אחר יש לפעול כדלקמן :

א) להשלים את תהליך התרת המכס ליצוא במסוף שבו מאוחסנים הטובין.

ב) עם קבלת התרה ליצוא לשטר המטען, יבקש סוכן המכס מנציג מסוף המטענים להעביר את המטען למסוף המייצא.

ג) העברת הטובין תתבצע דרך השטח הסטרילי (שטח אווירי).

ד) באחריות מסוף המטענים הקולט שלא להעביר מטען כלשהוא בטרם הותרו הטובין ליצוא.

הערה: מטען שנקלט באחד המסופים וטרם הוגשה עבורו הצהרת יצוא, ניתן לבטל את היצוא לצורך השלמת התהליך במסוף דרכו עתידים הטובין להיות מיוצאים. במקרה זה הטובין יועברו דרך הצד היבשתי.

יב. יצוא בליווי נוסע

(1) כללי

תהליך יצוא שבו נוסע מעוניין לקחת עמו את הטובין המיוצאים. כמטען נלווה(כבודת יד) של נוסע

(א) דרך מסוף המטענים :

(1) הטובין יופקדו במסוף המטענים

(2) מסוף המטענים ישדר למערכות המכס קליטה של הטובין בתצורה של שטר מטען פנימי כאשר הקידומת מהווה את זיהוי המסוף.

(3) סוכן המכס יגיש הצהרת יצוא המכילה את צבר הנתונים של הטובין שבדעת היצואן לייצא.

(4) עם קבלת ההתרה ימסרו הטובין לנוסע במעמד עלייתו למטוס.

(5) על הנוסע לאשר בחתימת ידו קבלת הטובין.

(6) באחריות סוכן המכס לשדר מסר סגירת הצהרה לאחר יצוא הטובין.

(ב) דרך אולם הנוסעים :

(1) היצואן או סוכן מכס מטעמו יגיש באמצעות מערכת שער עולמי בקשה מנומקת לייצוא בתהליך זה.

(2) במידה והבקשה אושרה, סוכן המכס ישדר הצהרת יצוא למערכת (סוג יצוא ליווי נוסע) המתעדת את פרטי הטובין המיוצאים.

(3) הצהרת היצוא והצרופות יופנו לאחראי ביחידת היצוא, שיאשר את קיום התהליך.

(4) על הנוסע לפנות לעמדת המכס באולם הנוסעים עם הגעתו לטיסה בכדי להציג את הטובין המיוצאים (במידה ונדרש), ואת מס' ההצהרה המאושר.

(5) עובד המכס באולם הנוסעים יאשר את פעולת היצוא.

(6) על סוכן המכס לשדר מסר סגירת הצהרה.

הערה: התהליך מותנה בהפקדת פיקדון / ספציפי / גלובלי לצורך מעקב אחר השלמת התהליך.

יג. יצוא יהלומים-יעודכן בהמשך

ממשיכים לעבוד כפי שהיה נהוג עד כה, עד להודעה חדשה.

יד. תהליך שיטעונים - חלקי

שיטעון הינו תהליך שבו הגיעו טובין לארץ ואמורים להיות מיוצאים מבלי שיכנסו לסחר של מדינת ישראל. הצהרת היצוא אמורה לקבל שתי התרות התרת שטעון והתרת יצוא.

(1) שטעון תוך נמלי

(א) ימי

(1) בכל עסקת שטעון שמשודרת למערכת, חובה לציין סיווג.

(2) על סוכן האנייה לדווח לנמל אם מדובר במטען המכיל ציוד ביטחוני.

(ב) אוירי

(1) קיימת חובת הגשת הצהרת שטעון במידה ויש ציוד ביטחוני.

(2) היות ובמצהר אוירי לא מופיע הסיווג, בשליפות המקושרות לשטעונים אויריים, בין אם מתוכנן או לא יש לציין את פרט המכס.

(3) הדיווח של חומ"ס הוא של חב' התעופה במצהר היבוא.

(4) שטעון אוירי לא יועמס למטוס ללא התרה ליצוא של שליפת המטען.

(2) שטעון שהוא אסמבלי

(א) כאשר תהליך להצהרת שטעון הוא אסמבלי (מקוצר או לא מקוצר) – מטען היצוא יהיה מטען משותף למספר מטעני יבוא.

(ב) למטען היבוא יש לשדר מסר יציאה.

(ג) למטען היצוא יש לבצע מספר קליטות (לפי כמות מטעני היבוא שלהם הוגשה הצהרת שטעון מצביעה על אותו מטען יצוא), או קליטה אחת שתכלול את כל הכמות.

(3) סוג מחיר

סוג מחיר = "ערך יבוא" להצהרת שטעון. חובה לעשות בו שימוש ברמת סחורה, כאשר היצואן הינו יצואן ישראל, למעט במקרים בהם היצואן הוא חב' תעופה; חב' ספנות; סוכני אנייה; סוכני מכס ומשלחים בינ"ל.

(4) שטעון לדיוטי פרי

(א) פתרון זמני

- (1) במקרה של שטעון לדיוטי פרי, סוכן המכס ישתמש בהצהרת שטעון ממחסן (הצהרת שטעון ממחסן רגילה)
- (2) מטען היבוא, יהיה אחד ממטעני הכני"מ – שאחת הסחורות הגיעו ממנה. בדיקה בנוגע לקישור המק"טים אליה ובנוגע ליתרת מלאי תיעשה מעת לעת ובהתאם לשיקול דעתו של המכס.
- (3) ההצהרה תעבור תהליך רגיל של הצהרת שטעון, אישור שטעון ע"י בית מכס מטפל ובהמשך התרה למטען היצוא.
- (4) יש לציין בהצהרה את המחסן ממנו מתבצע השטעון ומסר יישלח מהמכס למחסן/ סוכן על אישור השטעון.
- (5) היציאה בפועל מהמחסן תדווח על אחד מגושי היבוא שבהם בחר המחסן.
- (6) כל הצהרות השטעון ממחסנים מסוג דיוטי פרי של נתב"ג (בלבד), יקבלו אוטומטית אילוץ ליחידת מעקב מטענים.
- (7) יחידת מעקב מטענים יאשרו את האילוץ רק לאחר שיבצעו את הבדיקות שלהם (שהיום מאושרות בנייר).
- (ב) פתרון לטווח הארוך (לאחר שמחסני הדיוטי פרי יהיו ערוכים)
- (1) יתווסף סוג מטען חדש – חשבונית דיוטי פרי (מפתחות של המטען יהיו קוד מחסן + מספר חשבונית מחסן)
- (2) הסוכן יציין את סוג המטען החדש בהצהרה – כולל המפתחות (הצהרת שטעון רגילה) – לאחר הגשה/ תיקון הצהרה המטען ייווצר במידה והוא לא קיים (כמו שעושים בהצהרת יצוא אווירית)
- (3) המחסן ישדר מסר 8357 (מסר כניסה/ יציאה מק"ט ממחסן – בקשה להוצאת מק"טים), כולל מזהה המטען (מטען חשבונית דיוטי פרי) ללא מספר הצהרת שטעון.
- שליחת המסר – תיצור את המטען, במידה והמטען לא קיים כבר מההצהרה.
- (4) לאחר אישור המכס, ידני או אוטומטי, המטען (חשבונית דיוטי פרי) תקבל זמינות
- (5) אישור שטעון להצהרה יהיה האישור של המכס להוצאת כל המק"טים שנשלחו תחת החשבונית (מזהה המטען)
- במידה ולא אושרו כל מסרי 8357, לא תהיה זמינות להצהרה. סוכן המכס יוכל לקבל אינדיקציה על כך (גם לאיזו חשבונית אין זמינות)
- (6) המכס ישלח למחסן מסר 8357, כולל המק"טים המאושרים להוצאה (קוד פעולה מאושר) ומספר האסמכתא ליציאה (כתוצאה מאישור שטעון)

(7) המחסן ישדר מסר 8357 (מסר כניסה/יציאה מק"ט ממחסן – הוצאת מק"טים בפועל), כולל מספר המטען (מטען חשבונית דיוטי פרי), כולל הצהרת שטעון
במידה ואין אישור שטעון, תיפתח משימה למכס למעקב מטענים לטיפול בחריגה.

(8) כאשר המטען יגיע לאתר היצוא, תתקבל התרת שטעון/ אישור טעינה כמו כל מטען יצוא.

(5) שטעון שהתחיל ביבוא

- (א) כדי לתמוך בתהליך שטעון שהתחיל ביבוא יוגדר עיכוב ידני בשם "איסור יבוא" (בדומה להגדרות הקימות בעיכוב "תפיסה")
(ב) לאחר ביטול הצהרת היבוא, על עובד המכס להוסיף את העיכוב על מטען היבוא בצורה ידנית ע"מ שלא ניתן יהיה להגיש הצהרת יבוא נוספת על מטען זה.
(ג) יהיה ניתן להגיש הצהרת שטעון על המטען למרות העיכוב. מטען עם עיכוב מסוג "איסור יבוא" יפנה לאילוץ (איזה אילוץ הגשה/התרה?)
(ד) קיימת אפשרות לעיכוב ידני נוסף "איסור שטעון"

(6) שטעון רכב

- רכב שיובא בהצהרת כנ"מ ועולה הצורך לבצע שטעון, הדבר יתאפשר בהתקיים התנאים הבאים:
(א) הרכב יובא במסגרת הצהרת הכנ"מ בתהליך רכב ברמת סחורה
(ב) בהתאם למזהה הסחורה המופיע בהצהרת השטעון, יאמת כי הרכב אכן הגיע למחסן במסגרת הצהרת הכנ"מ.
(ג) קיימת יתרה במלאי הרכבים שיובאו במסגרת הצהרת הכנ"מ אותו הוא מצייין בהצהרת השטעון
(ד) טרם הוגשה עבור הרכב המיועד לשטעון, הצהרת שח"מ ברמת הגשה ומעלה

(7) שטעון ללא מטען

- (א) אתרים שאינם משדרים מסרים למכס - הצהרות בהם אתר מסירה ליצוא לא יודע לשדר מטענים של המכס, לדוגמא אתר אווירי שלא משדר למכס זמינות (עובדה), המערכת תאפשר התרה (זמינות להתרה) גם ללא שידור זמינות ע"י האתר (כמו שמתבצע ביצוא)
(ב) לא קיים במערכת מזהה מטען למטען יצוא – לדוגמה נמל ימי שלא עובד מול המכס, כמו שטעון מנמל חדרה או אשקלון (רלוונטי רק למטען ימי), המערכת תאפשר התרה (זמינות להתרה) גם ללא שידור זמינות ע"י האתר (כמו שמתבצע ביצוא)
(ג) שטעון תוך נמלי ימי לא מתוכנן – בשטעון ימי תוך נמלי לא מתוכנן, סוכן המכס ישדר בהצהרת השטעון מזהה ייחודי לתעודת האחסנה הנמלית.
תעודה זו לא תשודר לנמל (המטען כבר שם), והנמל לא ישדר את התעודה למכס.

המערכת תאפשר התרה (זמינות להתרה) גם ללא שידור זמינות ע"י אתר מסירה ליצוא של מטען היצוא.

הנמל ישדר יציאה למטען היבוא, כאשר מתבצעת הטעינה לאוניה.

8) שטעון חלקי מתוכנן מראש

- (א) לא יתאפשר שטעון מתוכנן ממסוף
- (ב) על מנת שמכולה תעבור מנמל למסוף, היא צריכה להיות בסטאטוס יבוא על מנת שיהיה ניתן לשדר בקשת העברה.
- (ג) עסקה ראשית של מכולה תהיה תמיד ביבוא.
- (ד) לאחר פריקת הטובין ממכולה ושידור עסקאות "בן", על מטען חלקי שנוצר במסגרת עסקת "בן", תוגש עליו הצהרת שטעון, מסוף ימכיל, ישדר מסר המכלה וכו'.

9) שטעון בין נמלי לא מתוכנן - שטעון לא מתוכנן, שהתחיל בהצהרת יבוא

- (א) על סוכן המכס לבקש ביטול להצהרת היבוא.
- (ב) עובד המכס יאשר את הבקשה, ויפתח עיכוב מסוג – "איסור יבוא" – שיחסום הצהרות יבוא אחרות על אותו מטען.
- (ג) לאחר מכן, על סוכן המכס יהיה לעדכן את התהליך במטען מיבוא לשטעון (ימי בלבד), ולהגיש הצהרת שטעון.

10) בטוחות בשטעון

- (א) הדרישה לבטוחה נקבעת בשלב שידור טיוטת הצהרת השטעון ע"י סוכן המכס
- (ב) הדרישה לבטוחה היא עבור שטעון בין נמלי בלבד
- (ג) ההחלטה על סוג הבטוחה הנדרשת וגובה הבטוחה נקבעת ע"י שני פרמטרים :
- (1) סיווג הטובין – פרט מכס עתיר מס או שאינו עתיר מס

(2) ערך הטובין

- (ד) מידת הצורך - עובד המכס רשאי לשנות את גובה הבטוחה שחושבה ע"י המערכת
- (ה) פרמטרים לקביעת גובה הבטוחה :

סוג טובין	בטוחה	סוג בטוחה	גובה הבטוחה
עתיר מס	ערבות בנקאית	ספציפית/ גלובאלית	חישוב אוטומטי על כל סחורה בנפרד בשלב טיוטה
אחרים	פוליסת ביטוח	גלובאלית	ריבוי בטוחות לפי סוג הטובין (סחורה)
			שינוי גובה הבטוחה לפי שיקול דעת עובד מכס

ו) תהליך דרישת הבטוחה

- (1) סוכן המכס משדר את טיוטת הצהרת השטעון
- (2) המערכת דורשת צרופת כתב שיפוי או שקובעת את גובה הערבות בהתאם לנתוני ההצהרה, ומעדכנת את סוכן המכס .

- (3) במידה ונדרשה בטוחה - לאחר הגשת הצהרה על הסוכן לתת מענה לבטוחה.
- (4) לא יינתן אישור שטעון ללא מענה לבטוחה
- (5) במידה ועובד המכס מבקש לשנות את גובה בטוחה שנקבעה עליו לבטל את הדרישה שהמערכת יצרה, ולייצר דרישה חדשה באמצעות בקרת המסמכים להצהרה.
- (6) לאחר הגעת הטובין לאתר האחסון, כשמתקבלת זמינות מלאה להתרה או שהצהרה נסגרה (המוקדם מביניהם), ייסגר גם התנאי לקיום הבטוחה והיא תוחזר ללקוח.
- (7) "ערבות ביטוח" = ערבות דיגיטאלית המתקבלת מחברת ביטוח, וזוהה לחלוטין לערבות בנקאית.
- (8) בשטעונים שהיצואן אינו הסוכן, יש צורך לעדכן זכאים לערבות. לשם כך, יעביר סוכן המכס את פרטי היצואנים הזכאים להשתמש בערבות שלהם.
- (9) ניהול יתרה – הגשת הצהרות שטעון חדשות תתאפשר רק אם יתרת הבטוחה מספיקה, (אין מכולות שהוגשו בהצהרות קודמות שטרם הגיעו לאתר השני ותופסות את היתרה). אם תוגש הצהרה חדשה ללא יתרה מספקת, יש צורך "להשלים" את ההפרש שנוצר בהפקדת בטוחה על היתרה, לחילופין להמתין עד שהמכולות שבגינן הוגשו הצהרות קודמות, יגיעו לייעדן.

21. דגשים לתהליך היצוא בדואר/ בלדרות

א. יצוא

מדיניות מכס בייצוא				
מסחרי	מסחרי - מקוצר	אישי	אישי – מקוצר	
חברה המזוהה ע"י ח.פ הפועלת באמצעות סוכן שהוא בלדר/חברת דואר ישראל	חברה (שאינה אדם פרטי) הפועלת באמצעות חברת דואר ישראל/בלדר/סוכן ומגישה הצהרה מערכות	אדם מזוהה ע"י ת.ז./דרכון הפועל באמצעות סוכן שהוא בלדר/חברת דואר ישראל ביצוא של טובין ללא הגבלת ערך	אדם שאינו מזוהה, הפועל באמצעות חברת דואר ישראל/בלדר/סוכן ומגישה הצהרה באמצעות הסוכן/דואר/בלדר.	מתי ניתן להשתמש ?
	א. לא מדובר פה רק בדוגמאות ומסמכים גם ביצוא של טובין "רגילים" ב. גם סוכן מכס רגיל יכול להשתמש בתהליך זה עם כל המגבלות + והתנאים שלו ג. בעת שימוש בתהליך זה יוזן בשדה "תפקיד סוכן" בהצהרה הערך = "גורם משדר". ערך מיוחד לשימוש בתהליך זה		א. לא מדובר פה רק בדוגמאות ומסמכים גם ביצוא של טובין "רגילים" ב. גם סוכן מכס רגיל יכול להשתמש בתהליך זה עם כל המגבלות + והתנאים שלו ג. בעת שימוש בתהליך זה יוזן בשדה "תפקיד סוכן" בהצהרה הערך = "גורם משדר". ערך מיוחד לשימוש בתהליך זה	הערות
לא מוגבל	סך ערך הטובין עד \$250 FOB (פרמטר עבור מסחרי מקוצר)	ללא הגבלה	סך ערך הטובין עד \$250 FOB (פרמטר עבור אישי מקוצר)	ערך
כן	לא	כן	לא	האם ניתן להשתמש בתהליך עם טובין הדורשים חוקיות יצוא (ביצוא) או חוקיות יבוא (בשטעון)?
כן	כן	כן	כן	האם ניתן להשתמש כאשר היצואן

				מבקש תביעה להחזר מסים
				כמות משגורים
משגור יצוא אחד	משגור יצוא אחד	משגור יצוא אחד	משגור יצוא אחד	האם חובה להזין בהצהרה ת"ז/ח.פ/נתוני דרכון ?
כן	לא חובה (אופציונאלי) אם לא הוזן - הצהרה לא קבילה למעמ	כן	לא חובה (אופציונאלי)	האם ניתן לקזז לצורך מע"מ
כן (מכיוון שהצהרה כוללת יצואן מזוהה שעברו קיים לקוח בשער עולמי)	אם הוכנס ח.פ/ת.ז - כן (מכיוון שהצהרה כוללת יצואן מזוהה שעברו קיים לקוח בשער עולמי) אחרת - לא	לא	לא	האם ההגשה אוטומטית
לא	כן - ובלבד שאין שגיאות/אילוצים	לא	כן - ובלבד שאין שגיאות/אילוצים	האם הסגירה של ההצהרה אוטומטית
לא	כן - בתנאי שיש מסר יציאה של הגורם הלוגיסטי וגם שיש חשבון מכר מצורף להצהרה	לא	כן - בתנאי שיש מסר יציאה של הגורם הלוגיסטי	האם נדרש יפוי כח?
כן. חטיבת הבלדרות תעביר להנהלת המכס חוות דעת משפטית הקובעת כי השימוש בשירותי בלדרות ובמילוי שטר מטען בלדר מהווה חלופת יפוי כוח לבלדר. לאחר קבלת חוות הדעת, המכס יבצע בדיקה פנימית לאשרור הנושא.	לא	כן. חטיבת הבלדרות תעביר להנהלת המכס חוות דעת משפטית הקובעת כי השימוש בשירותי בלדרות ובמילוי שטר מטען בלדר מהווה חלופת יפוי כוח לבלדר. לאחר קבלת חוות הדעת, המכס יבצע בדיקה פנימית לאשרור הנושא.	לא	האם נדרשת הצהרת אב"כ ?
כן	לא	כן	לא	חומר מסוכן
כן	כן - על בסיס נתוני הדואר/בלדרות	כן	כן - על בסיס נתוני הדואר/בלדרות	

האם ניתן להשתמש בסוג חשבון = "לא חשבון" ?	כן	כן	לא	לא
סיווג (פרט מכס)	1. יש להשתמש בפרט מכס מהותי ככל שהוא ידוע 2. כאשר מדובר במסמכים באמצעות פרט 4911990000/6 3. במקרים בהם פרט מכס המהותי אינו ידוע, ניתן להשתמש גם בפרט מכס (9909000000/3) [סיווג מהיר] שמוגבל עד ערך לפי פרמטר לעיל ובלבד שהוא אינו חייב בחוקיות יצוא	לא ניתן להשתמש בסיווג המהיר, נדרש סיווג מהותי רגיל	1. יש להשתמש בפרט מכס מהותי ככל שהוא ידוע 2. כאשר מדובר במסמכים באמצעות פרט 4911990000/6 3. במקרים בהם פרט מכס המהותי אינו ידוע, ניתן להשתמש גם בפרט מכס (9909000000/3) [סיווג מהיר] שמוגבל עד ערך לפי פרמטר לעיל ובלבד שהוא אינו חייב בחוקיות יצוא	לא ניתן להשתמש בסיווג המהיר, נדרש סיווג מהותי רגיל
האם חובה להקים לקוח יצואן בשער עולמי ?	לא - זיהוי לפי שם פרטי + משפחה + כתובת במלל אם הוזן זיהוי לקוח, הוא צריך להיות מוקם מראש	כן	לא - זיהוי לפי שם פרטי + משפחה + כתובת במלל אם הוזן זיהוי לקוח, הוא צריך להיות מוקם מראש	כן
האם קיים קונה	לא	לא	לא	כן (על בסיס נתוני המקבל)
צרופת חשבון	לא רלוונטי	לא רלוונטי	כן - החובה לצירוף מסמכים תהווה תנאי לסגירה (כולל). אם לא צורף חשבון מכר, ההצהרה לא תיסגר ולא ניתן להכיר בהצהרה לצרכי מע"מ. בכל מקרה, אם ההצהרה נדרשת לבקרת מסמכים/בדיקה פיזית החשבון נדרש. ימומש במסר מענה לדרישה	כן
צרופת מפרט אריזה	לא רלוונטי	לא רלוונטי	לא רלוונטי	כן

האם נדרש לפרט כמות סטטיסטית של פרט המכס בהצהרה?	כן - בהתאם לפרט הסיווג המהיר	כן	כן - בהתאם לפרט הסיווג המהיר	כן
הערכת סיכונים - על מה רץ	הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.	הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.	הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות/דואר שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.	הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.
הערכת סיכונים - ניתוב יזום	זמן ההמתנה לתור רשות/בחינה יאופס וניתוב יזום יתאפשר רק במקרה הצורך לא באמצעות מסר אלא בתקשורת ישירה	זמן ההמתנה בתור רשות/בחינה, בהתאם לתהליך האישי הרגיל	זמן ההמתנה לתור רשות/בחינה יאופס וניתוב יזום יתאפשר רק במקרה הצורך לא באמצעות מסר אלא בתקשורת ישירה	זמן ההמתנה בתור רשות/בחינה, בהתאם לתהליך המסחרי הרגיל
דרישה לקליטה נוספת במסוף כאשר בלדר מתאכסן במסוף אווירי (ובתנאי שהמסוף אישר לבלדר לשדר זמינות ראשונה)	1. ההצהרה אינה בתהליך בלדרים, אבל מקושרת לשטר מטען בלדר יצוא (דוגמא: חומרים מסוכנים) 2. המטען נדרש לבדיקה פיזית 3. אם נדרש פיצול מטען (בקשה לפיצול מטען לא תאושר אם לא היה דיווח קליטה למטען על ידי המסוף) 4. מטען בלדר יצוא שעבורו לא הוגשה הצהרה 3 ימי עסקים אחרי הקליטה (אכיפה נוהלית)	1. ההצהרה אינה בתהליך בלדרים, אבל מקושרת לשטר מטען בלדר יצוא (דוגמא: חומרים מסוכנים) 2. המטען נדרש לבדיקה פיזית 3. אם נדרש פיצול מטען (בקשה לפיצול מטען לא תאושר אם לא היה דיווח קליטה למטען על ידי המסוף) 4. מטען בלדר יצוא שעבורו לא הוגשה הצהרה 3 ימי עסקים אחרי הקליטה (אכיפה נוהלית)	1. ההצהרה אינה בתהליך בלדרים, אבל מקושרת לשטר מטען בלדר יצוא (דוגמא: חומרים מסוכנים) 2. המטען נדרש לבדיקה פיזית 3. אם נדרש פיצול מטען (בקשה לפיצול מטען לא תאושר אם לא היה דיווח קליטה למטען על ידי המסוף) 4. מטען בלדר יצוא שעבורו לא הוגשה הצהרה 3 ימי עסקים אחרי הקליטה (אכיפה נוהלית)	1. ההצהרה אינה בתהליך בלדרים, אבל מקושרת לשטר מטען בלדר יצוא (דוגמא: חומרים מסוכנים) 2. המטען נדרש לבדיקה פיזית 3. אם נדרש פיצול מטען (בקשה לפיצול מטען לא תאושר אם לא היה דיווח קליטה למטען על ידי המסוף) 4. מטען בלדר יצוא שעבורו לא הוגשה הצהרה 3 ימי עסקים אחרי הקליטה (אכיפה נוהלית)

אחריות הבלדר לעניין חוקיות יצוא בתהליך המקוצר		אחריות מלאה של הבלדר נותן שירותים <u>בלבד</u> ואינו משמש כסוכן מכס. האחריות לעניין הצהרת היצואן על כך שהמשלוח לא חייב בעמידה בדרישות של חוקיות היצוא הוא של היצואן. יחד עם זאת ככל ולבלדר מצוי מידע אחר, על הבלדר לעדכן את המכס/לא לאפשר ליצואן להשתמש בתהליך זה	
אחריות מלאה של הבלדר נותן שירותים <u>בלבד</u> ואינו משמש כסוכן מכס. האחריות לעניין הצהרת היצואן על כך שהמשלוח לא חייב בעמידה בדרישות של חוקיות היצוא הוא של היצואן. יחד עם זאת ככל ולבלדר מצוי מידע אחר, על הבלדר לעדכן את המכס/לא לאפשר ליצואן להשתמש בתהליך זה	אחריות מלאה של הבלדר נותן שירותים <u>בלבד</u> ואינו משמש כסוכן מכס. האחריות לעניין הצהרת היצואן על כך שהמשלוח לא חייב בעמידה בדרישות של חוקיות היצוא הוא של היצואן. יחד עם זאת ככל ולבלדר מצוי מידע אחר, על הבלדר לעדכן את המכס/לא לאפשר ליצואן להשתמש בתהליך זה	אחריות מלאה של הבלדר נותן שירותים <u>בלבד</u> ואינו משמש כסוכן מכס. האחריות לעניין הצהרת היצואן על כך שהמשלוח לא חייב בעמידה בדרישות של חוקיות היצוא הוא של היצואן. יחד עם זאת ככל ולבלדר מצוי מידע אחר, על הבלדר לעדכן את המכס/לא לאפשר ליצואן להשתמש בתהליך זה	אחריות מלאה של הבלדר נותן שירותים <u>בלבד</u> ואינו משמש כסוכן מכס. האחריות לעניין הצהרת היצואן על כך שהמשלוח לא חייב בעמידה בדרישות של חוקיות היצוא הוא של היצואן. יחד עם זאת ככל ולבלדר מצוי מידע אחר, על הבלדר לעדכן את המכס/לא לאפשר ליצואן להשתמש בתהליך זה
לא נדרש תצהיר יצואן	לא נדרש תצהיר יצואן	לא נדרש תצהיר יצואן	לא נדרש תצהיר יצואן
דיווח קליטה על שטר המטען יתבצע רק לאחר הגעת שט"מ לפיקוח המכס	דיווח קליטה על שטר המטען יתבצע רק לאחר הגעת שט"מ למסוף בפיקוח המכס	דיווח קליטה על שטר המטען יתבצע רק לאחר הגעת שט"מ למסוף בפיקוח המכס	דיווח קליטה על שטר המטען יתבצע רק לאחר הגעת שט"מ למסוף בפיקוח המכס
דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)	דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)	דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)	דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)
דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)	דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)	דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)	דיווח קליטה על דבר דואר ביצוא יתבצע לאחר קליטתו בסניף (קליטה ראשונה) או לאחר קליטה באתר בפיקוח המכס (מודיעיין/נתב"ג)

ביטול אוטומטי
של הצהרת
יבוא

התייחסות
ליצוא
מאוטונומיה

האם ניתן
להשתמש
בשטעון בין
נמלי

חובה לציין קוד תהליך
ברמת הצהרה =
אוטונומיה
לא חובה לציין קוד
אזור אוטונומיה
(יו"ש/עזה)
לא חובה לציין את
חטיבת המעברים

חובה לציין קוד
תהליך ברמת הצהרה
= אוטונומיה
כן חובה לציין קוד
אזור אוטונומיה
(יו"ש/עזה)
לא חובה לציין את
חטיבת המעברים

חובה לציין קוד תהליך
ברמת הצהרה =
אוטונומיה
לא חובה לציין קוד
אזור אוטונומיה
(יו"ש/עזה)
לא חובה לציין את
חטיבת המעברים

חובה לציין קוד
תהליך ברמת
הצהרה =
אוטונומיה
כן חובה לציין קוד
אזור אוטונומיה
(יו"ש/עזה)
לא חובה לציין את
חטיבת המעברים

ב. שטען

מדיניות מכס בשטען				
מסחרי	מסחרי - מקוצר	אישי	אישי - מקוצר	
חברה המזוהה ע"י ח.פ הפועלת באמצעות סוכן שהוא בלדר/חברת דואר ישראל ומגיש הצהרה באמצעות מערכות הסוכן.	חברה (שאינה אדם פרטי) הפועלת באמצעות חברת דואר ישראל/בלדר/סוכן ומגישה הצהרה באמצעות מערכות הסוכן.	אדם מזוהה ע"י ת.ז./דרכון הפועל באמצעות סוכן שהוא בלדר/חברת דואר ישראל ביצוא של טובין ללא הגבלת ערך	אדם שאינו מזוהה, הפועל באמצעות חברת דואר ישראל/בלדר/סוכן ומגיש הצהרה באמצעות מערכות הסוכן.	מתי ניתן להשתמש ?
ביטול הצהרת יבוא כאשר רוצים לשטען והייתה הצהרת יבוא מקוצרת שלא הותרה	ביטול הצהרת יבוא כאשר רוצים לשטען והייתה הצהרת יבוא מקוצרת שלא הותרה	ביטול הצהרת יבוא כאשר רוצים לשטען והייתה הצהרת יבוא מקוצרת שלא הותרה	ביטול הצהרת יבוא כאשר רוצים לשטען והייתה הצהרת יבוא מקוצרת שלא הותרה	הערות
לא מוגבל	סך ערך הטובין עד \$250 FOB (פרמטר עבור מסחרי מקוצר)	לא מוגבל	סך ערך הטובין עד \$250 FOB (פרמטר עבור מסחרי מקוצר)	ערך
לא הגבלת חוקיות	בשנתיים הראשונות גם אם דבר הדואר חייב בחוקיות יבוא, ניתן להשתמש בשטען מקוצר	לא הגבלת חוקיות	בשנתיים הראשונות גם אם דבר הדואר חייב בחוקיות יבוא, ניתן להשתמש בשטען מקוצר	האם ניתן להשתמש בתהליך עם טובין הדורשים חוקיות יבוא (ביצוא) או חוקיות יבוא (בשטען)?
לא רלוונטי	לא רלוונטי	לא רלוונטי	לא רלוונטי	האם ניתן להשתמש כאשר היצואן מבקש תביעה להחזר מסים
משגור אחד יבוא, משגור אחד יצוא	משגור אחד יבוא, משגור אחד יצוא	משגור אחד יבוא, משגור אחד יצוא	משגור אחד יבוא, משגור אחד יצוא	כמות משגורים
לא חובה - במידה וקיים יש להזין	לא	לא חובה - במידה וקיים יש להזין	לא	האם חובה להזין בהצהרה ת"ז/ח.פ./נתוני דרכון ?

לא רלוונטי	לא רלוונטי	לא רלוונטי	לא רלוונטי	האם ניתן לקזז לצורך מע"מ
לא	כן - ובלבד שאין שגיאות/אילוצים	לא	כן - ובלבד שאין שגיאות/אילוצים	האם ההגשה אוטומטית
לא	כן - בתנאי שיש מסר יציאה של הגורם הלוגיסטי	לא	כן - בתנאי שיש מסר יציאה של הגורם הלוגיסטי	האם הסגירה של ההצהרה אוטומטית
כרגע כן - ממתין להחלטה משפטית	לא	כרגע כן - ממתין להחלטה משפטית	לא	האם נדרש יפוי כח?
לא	לא	לא	לא	האם נדרשת הצהרת אב"כ?
כן - על בסיס נתוני הדואר/בלדרות	כן - על בסיס נתוני הדואר/בלדרות	כן - על בסיס נתוני הדואר/בלדרות	כן - על בסיס נתוני הדואר/בלדרות	חומר מסוכן
לא	לא	כן	כן	האם ניתן להשתמש בסוג חשבון = "ללא חשבון"?
לא ניתן להשתמש בסיווג המהיר, נדרש סיווג מהותי רגיל	1. יש להשתמש בפרט מכס מהותי ככל שהוא ידוע - כלומר אם למשגור היבוא הייתה הצהרה שבה פרט המכס לא היה בקבוצת פרטי מכס המהירים, אז כן נדרש סיווג מלא 2. כאשר מדובר במסמכים באמצעות פרט 4911990000/6 3. במקרים בהם פרט מכס המהותי אינו ידוע, ניתן להשתמש גם בפרט מכס (9909000000/3) [סיווג מהיר] שמוגבל עד ערך לפי פרמטר לעיל	לא ניתן להשתמש בסיווג המהיר, נדרש סיווג מהותי רגיל	1. יש להשתמש בפרט מכס מהותי ככל שהוא ידוע - כלומר אם למשגור היבוא הייתה הצהרה שבה פרט המכס לא היה בקבוצת פרטי מכס המהירים, אז כן נדרש סיווג מלא 2. כאשר מדובר במסמכים באמצעות פרט 4911990000/6 3. במקרים בהם פרט מכס המהותי אינו ידוע, ניתן להשתמש גם בפרט מכס (9909000000/3) [סיווג מהיר] שמוגבל עד ערך לפי פרמטר לעיל	סיווג (פרט מכס)

כן	לא - זיהוי לפי שם פרטי + משפחה + כתובת במלל אם הוזן זיהוי לקוח, הוא צריך להיות מוקם מראש	כן	לא - זיהוי לפי שם פרטי + משפחה + כתובת במלל אם הוזן זיהוי לקוח, הוא צריך להיות מוקם מראש	האם חובה להקים יצואן עולמי ?
כן	כן (על בסיס נתוני המקבל)	לא	לא	האם קיים קונה
כן - הצרופה נדרשת. במקרה שלא ניתן להשיג את החשבון תהיה סריקה של CN22/23 כצרופת חשבון	כן - הצרופה נדרשת. במקרה שלא ניתן להשיג את החשבון תהיה סריקה של CN22/23 כצרופת חשבון	לא רלוונטי	לא רלוונטי	צרופת חשבון
כן	לא	לא רלוונטי	לא רלוונטי	צרופת מפרט אריזה
כן	כן - בהתאם לפרט הסיווג המהיר	כן	כן - בהתאם לפרט הסיווג המהיר	האם נדרש לפרט סטטיסטית של פרט המכס בהצהרה?
הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.	הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.	הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.	הערכת סיכונים תתבצע על כל משלוחי הבלדרות שעבורן הוגשה הצהרה ללא קשר לערך.	הערכת סיכונים - על מה רץ
זמן ההמתנה בתור רשות/בחינה, בהתאם לתהליך המסחרי הרגיל	זמן ההמתנה לתור רשות/בחינה יאופס וניתוב יזום יתאפשר רק במקרה הצורך לא באמצעות מסר אלא בתקשורת ישירה	זמן ההמתנה בתור רשות/בחינה, בהתאם לתהליך האישי הרגיל	זמן ההמתנה לתור רשות/בחינה יאופס וניתוב יזום יתאפשר רק במקרה הצורך לא באמצעות מסר אלא בתקשורת ישירה	הערכת סיכונים - ניתוב יזום
לא רלוונטי	לא רלוונטי	לא רלוונטי	לא רלוונטי	דרישה לקליטה נוספת במסוף כאשר בלדר מתאכסן במסוף אווירי (ובתנאי שהמסוף אישר

לבלדר לשדר זמינות (ראשונה)			
לא רלוונטי - אין דרישות חוקיות וגם אם היו דרישות חוקיות ביבוא הרי שסעיף קודם מאפשר זאת באופן זמני	לא רלוונטי - אין דרישות חוקיות וגם אם היו דרישות חוקיות ביבוא הרי שסעיף קודם מאפשר זאת באופן זמני	לא רלוונטי - אין דרישות חוקיות וגם אם היו דרישות חוקיות ביבוא הרי שסעיף קודם מאפשר זאת באופן זמני	לא רלוונטי - אין דרישות חוקיות וגם אם היו דרישות חוקיות ביבוא הרי שסעיף קודם מאפשר זאת באופן זמני
לא נדרש תצהיר יצואן	לא נדרש תצהיר יצואן	לא נדרש תצהיר יצואן	לא נדרש תצהיר יצואן
* קליטה אמורה להיות קיימת על מטען היבוא (אם לא יש לשדר קליטה או בדואר באמצעות קלדנית חריגים) * נדרש מסר יציאה מאתר היבוא (כדי להוריד מהמלאי) - סיבת יציאה = שטעון נמלי * נדרשת קליטה נוספת על מטען היצוא באותו אתר	* קליטה אמורה להיות קיימת על מטען היבוא (אם לא יש לשדר קליטה או בדואר באמצעות קלדנית חריגים) * נדרש מסר יציאה מאתר היבוא (כדי להוריד מהמלאי) - סיבת יציאה = שטעון נמלי * נדרשת קליטה נוספת על מטען היצוא באותו אתר	* קליטה אמורה להיות קיימת על מטען היבוא (אם לא יש לשדר באמצעות קלדנית חריגים) * נדרש מסר יציאה מאתר היבוא (כדי להוריד מהמלאי) - סיבת יציאה = שטעון נמלי * נדרשת קליטה נוספת על מטען היצוא באותו אתר	* קליטה אמורה להיות קיימת על מטען היבוא (אם לא יש לשדר קליטה או בדואר באמצעות קלדנית חריגים) * נדרש מסר יציאה מאתר היבוא (כדי להוריד מהמלאי) - סיבת יציאה = שטעון נמלי * נדרשת קליטה נוספת על מטען היצוא באותו אתר
אחריות הבלדר לעניין חוקיות יצוא בתהליך המקוצר	אחריות הבלדר לעניין חוקיות יצוא בתהליך המקוצר	אחריות הבלדר לעניין חוקיות יצוא בתהליך המקוצר	אחריות הבלדר לעניין חוקיות יצוא בתהליך המקוצר
האם נדרש תצהיר יצואן	האם נדרש תצהיר יצואן	האם נדרש תצהיר יצואן	האם נדרש תצהיר יצואן
דיווח קליטה	דיווח קליטה	דיווח קליטה	דיווח קליטה

ביטול אוטומטי של הצהרת יבוא		נדרש ביטול של הצהרת היבוא	נדרש ביטול של הצהרת היבוא	נדרש ביטול של הצהרת היבוא
*בהצהרת יצוא מקוצר של הדואר- במקרה של הצהרת יבוא שמקושרת למטען היבוא והצהרת היבוא המקושרת נוצרה באופן אוטומטי, המערכת תבטל את הצהרת היבוא בתנאי שהוראת התשלום לא שולמה		*בהצהרת יצוא מקוצר של הדואר- במקרה של הצהרת יבוא שמקושרת למטען היבוא והצהרת היבוא המקושרת נוצרה באופן אוטומטי, המערכת תבטל את הצהרת היבוא בתנאי שהוראת התשלום לא שולמה	*בהצהרת יצוא מקוצר של הדואר- במקרה של הצהרת יבוא שמקושרת למטען היבוא והצהרת היבוא המקושרת נוצרה באופן אוטומטי, המערכת תבטל את הצהרת היבוא בתנאי שהוראת התשלום לא שולמה	*בהצהרת יצוא מקוצר של הדואר- במקרה של הצהרת יבוא שמקושרת למטען היבוא והצהרת היבוא המקושרת נוצרה באופן אוטומטי, המערכת תבטל את הצהרת היבוא בתנאי שהוראת התשלום לא שולמה
התייחסות ליצוא מאוטונומיה		לא רלוונטי - לא קיים שטעון מהאוטונומיה	לא רלוונטי - לא קיים שטעון מהאוטונומיה	לא רלוונטי - לא קיים שטעון מהאוטונומיה
האם להשתמש בשטעון בין נמלי		לא	לא	לא

שטעון בלדרות

מקרים חריגים, כגון שטעון לב אנושי, בשעות העבודה רשאי עובד המכס לתת היתר לוגיסטי ברמת מטען יבוא/ אישור טעינה ברמת מטען יצוא.

מקרים חריגים מחוץ לשעות העבודה, יינתן אישור טלפוני והצהרת שטעון תשודר בדיעבד שאושר באילוף.

דואר

בקליטת מטען דואר לאחר חזרה מבדיקה, על הדואר לשדר במסר הקליטה אינדיקציה להחזר טיסה ולקדם את מספר מופע הקליטה.

22. דגשים לתהליך היצוא הימי

א. כללי

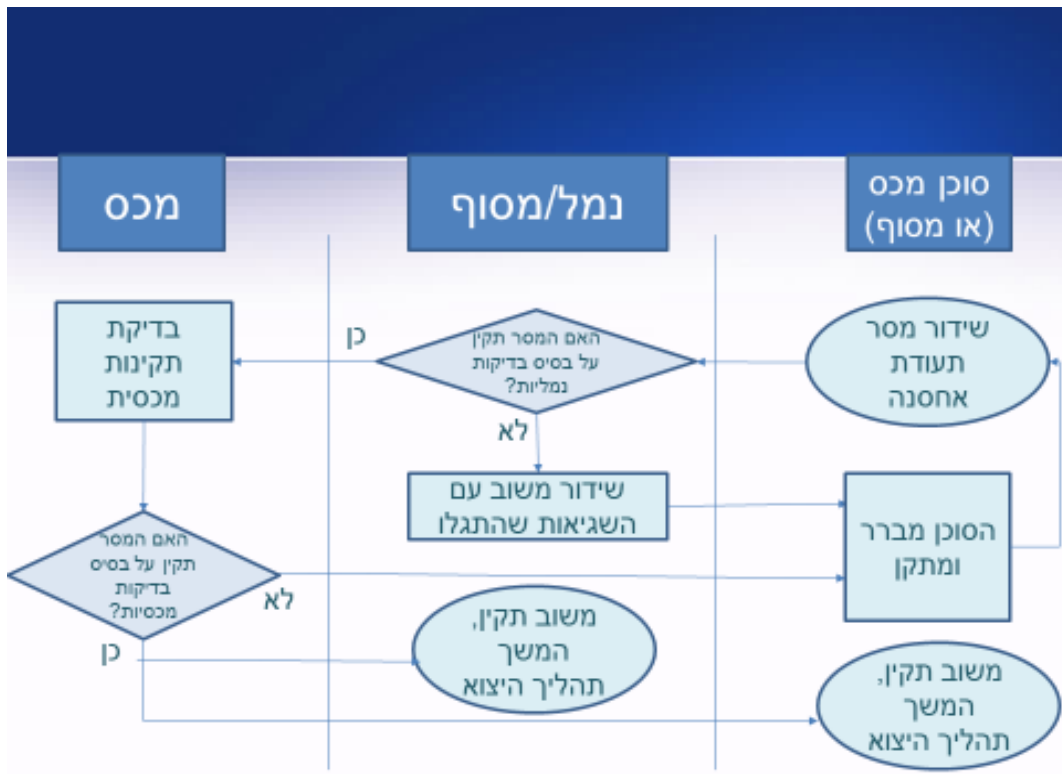
הצד הלוגיסטי והתפעולי של אתרי האחסון בתהליך היצוא הימי מושתת על מסר תעודת אחסנה המשודר לנמלי ומסופי הים ע"י גורמים מוסמכים. המסר הנ"ל כולל את כל הנתונים הנדרשים אודות המטען, מזהה העסקה, שם האנייה ועוד. לאחר בדיקת תקינות, מעבירים נמלי/מסופי הים את המידע (מסר תעודת אחסנה) למערכת המכס. 100% מהצהרות היצוא המשודרות למערכת המכס ע"י סוכני המכס נבדקים במערכת הערכת סיכונים, המהווה תשתית לתהליך המכסי ולהחלטות עובד מכס באם לאשר או לאסור יצוא הטובין.

התהליך מתחיל בשידור מסר תעודת אחסנה נמלית/מסופית ולאחר מכן בהגשת הצהרת יצוא במערכת שער עולמי הכוללת את תעודות האחסנה ומומלץ לבצע זאת בטרם כניסת המכולות לנמל הימי, וזאת בכדי למנוע עיכובים מיותרים בתהליך היצוא. ניתן להגיש הצהרה גם לאחר כניסת המטען לנמל/מסוף, אך חשוב לציין, כי **מטען שלא קיימת בגינו הצהרת יצוא/שטעון שהותרה ע"י המכס ייחסם לטעינה/המכלה**. מטען (תעודת אחסנה) שלא **תוגש ותותר** בגינו הצהרה לא יאושר ליצוא/המכלה.

ב. המוסמכים לשדר מסר תעודת אחסנה

- 1) **סוכן מכס** - עסקת יצוא רגילה, שיטעון ממסוף או מנמל אחר, שטעון ממחסן רשוי
- 2) **סוכן אנייה/סוכן מכס כבא כוחו של סוכן האנייה** - בהעברה בין נמלית
- 3) **מסוף עורפי** - ב"תהליך יצוא ממסוף עורפי", עבור מכולה שבגין כל המטענים הנמצאים בה קיימות הצהרות שהותרו ע"י המכס ועברו תהליך המכלה במסוף
- 4) **בעל איזוטנקרים ריקים** - על פי הוראות הנוהל בדבר בעל איזוטנקרים
- 5) **נמל ימי** - שידור תעודת אחסנה ידנית במקרים חריגים בלבד ועל פי שיקול דעתו בלבד (כאשר סוכן המכס לא יכול לשדר ישירות את התעודה)
- 6) **יצואן**

ג. תרשים זרימה - תהליך שידור תעודות אחסנה

ד. דגשים למסר תעודת אחסנה

- 1) מבנה מסר ת. אחסנה זהה עבור מכולות, מטען כללי ותעודת אחסנה מסופית
- 2) זהות תעודת אחסנה מורכבת משני מפתחות בהתאם לסוג מזהה מטען :
 - (א) סוג מזהה מטען :
- (1) תעודת אחסנה נמלית - המסר ישודר ע"י סוכן מכס/ מסוף (במקרה של המכלה במסוף) לנמל ומהנמל למערכת המכס (הגורם המדווח הוא נמל)
- (2) תעודת אחסנה מסופית - המסר ישודר ע"י סוכן מכס למסוף ומהמסוף למערכת המכס (הגורם המדווח הוא המסוף)
 - (ב) מפתח 1 - מספר תעודת האחסנה הכולל בתוכו מספר סוכן מכס
 - (ג) מפתח 2 - שנה (4 ספרות)
- 3) הגורם המדווח רשאי לשדר עדכונים לתעודת אחסנה עד שלב קליטת המטען וקבלת הזמינות.
- 4) תקינות מסר תעודת אחסנה נבדקת ע"י הנמל/ המסוף ורק אם המסר תקין הנמל/המסוף יעבירו אותו למכס.
- 5) מיד לאחר שידור תעודת האחסנה, ישודר משוב ישירות מהמכס לגורם המשדר (הסוכן/ המסוף/ הנמל). במקרה של תעודת אחסנה נמלית בנוסף למשוב מכס יישלח גם משוב מהנמל/ מסוף.

- 6) ברירת המחדל של החלטת המכס על תעודת אחסנה תהיה איסור טעינה עבור הנמל ו"איסור המכלה" עבור המסופים. ההחלטה בעינה עומדת כל עוד לא הוגשה הצהרת יצוא.
- 7) לאחר הגשת הצהרת היצוא, דירוגה ע"י מערכת הערכת סיכונים של המכס ומתן אישור התרה (אוטומטי או ע"י עובד מכס) ולבסוף, קליטת המטען במלואו באתר האחסון, יישלח מסר "אישור טעינה" במקרה של נמל או "אישור המכלה" במקרה של מסוף. טיפול במקרים חריגים שבהם לא הועברה שום החלטה (תקלות בשידור) יטופלו נקודתית ע"י עובד מכס.
- 8) במקרה של שינוי נמל הטעינה לפני קליטתם של הטובין (קבלת זמינות) בנמל, יש לשדר תעודת אחסנה נמלית חדשה לנמל הנכון. במידה וכבר הוגשה הצהרה במקרים אלה יש לשדר בקשה לתיקון או ביטול הצהרה (בקשת ביטול רק אם מדובר בנמל ששייך לבית מכס אחר).

ה. תיאור כללי של תהליך יצוא מכולות בתהליך היצוא הימי

- 1) שידור תעודת האחסנה לנמל.
- 2) הנמל יקלוט את המסר ויבצע בדיקות לתקינותו, יחזיר משוב לסוכן המכס ורק אם המסר תקין, הנמל יעבירו למכס.
- 3) סוכן המכס ישדר מסר הצהרת יצוא לשער עולמי הכולל את כל תעודות האחסנה ומומלץ לבצע זאת בטרם כניסת המכולות לנמל על מנת למנוע עיכובים. מכולות ללא קיום הצהרת יצוא/ שטעון שהותרה ע"י המכס לא יאושרו ליצוא.
- 4) הצהרת היצוא/ שטעון תדורג במערכת הערכת סיכונים ובהתאם לכך תופנה לתור חובה, בחינה או רשות. עובד מכס רשאי לשנות את סוג התור אליו הופנתה ההצהרה על פי שיקול דעתו והמידע הקיים בידיו. במקרה זה יישלח מסר בהתאם לסוכן מכס.
- 5) עם הגעת המכולה לערוגה, הנמל ישדר מסר קליטה עבור תעודת האחסנה שהוזנה כאמור בסעיפים 1-3.
- 6) המשוב הסינכרוני של מערכת המכס למסר קליטה יכלול את החלטת המכס ברמת כל תעודת אחסנה בנפרד: איסור טעינה (אם לא קיימת הצהרה כלל או אם הצהרה לא קיבלה אישור התרה) או אישור טעינה (אם הצהרה קיבלה אישור התרה).
- 7) יתכנו החלטות שונות לגבי תעודות אחסנה שונות באותה הצהרה.
- 8) אישור טעינה למכולה/ות ישלח רק כאשר הצהרת יצוא קיבלה אישור התרה ואין עיכובים מכסיים, כספיים (המתנה לתשלום בטוחה במקרים בהם קיימת דרישה לכך) או כל עיכוב אחר על המטען ו/ או על ההצהרה המונע אישור טעינה. לדוגמה: הצהרה הוגשה והותרה, אך המכולה טרם נקלטה בנמל. במקרה זה בהצהרה קיים חסם לוגיסטי של זמינות ואישור טעינה עדיין לא נשלח לנמל ולסוכן מכס. רק כאשר ישודר מסר קליטה ע"י הנמל, סטטוס תהליכי של הצהרה יהפוך ל"הותר" ומיד יישלח מסר "אישור טעינה" למכולה הכלולה בה.
- 9) במידה ולא קיימים חסמים מכסיים או לוגיסטיים, הצהרה תקבל התרה ומסר התרה יישלח לסוכן המכס ולנמל.

- 10) עם טעינת המכולה לאנייה, הנמל ישדר מסר יציאה למכולה.
- 11) סוכן המכס יסגור את ההצהרה לא יאוחר מ-3 ימי עבודה ולאחר טעינת כל המכולות בהצהרה. אי עמידה בתנאי זה תחשב כליקוי שעלול להשפיע על פרופיל של סוכן המכס.

ו. טעינה ישירה של מכולות

טובין מסוכנים או טובין אחרים במכולה ואשר נקבע לגביהם כי יש להובילם ישירות לאנייה ללא עיכוב בנמלים יש לפעול כדלקמן:

- 1) שידור מסר תעודת האחסנה לנמל.
- 2) הנמל יקלוט את המסר ויבצע בדיקות לתקינותו, יחזיר משוב לסוכן המכס ורק אם המסר תקין, הנמל יעבירו למכס.
- 3) סוכן המכס ישדר מסר הצהרת יצוא לשער עולמי הכולל את כל תעודות האחסנה וזאת בטרם כניסת המכולות לנמל.
- 4) הצהרת היצוא תדורג במערכת הערכת סיכונים ובהתאם לכך תופנה לתור חובה, בחינה או רשות. עובד מכס רשאי לשנות את סוג התור אליו הופנתה ההצהרה על פי שיקול דעתו והמידע הקיים בידיו.
- 5) תוצאות הדירוג יועברו לסוכן המכס ולנמל, ללא המתנת מסר זמינות של נמל.
- 6) במידה וסוכן המכס יקבל התרה להצהרה זו, יהיה ניתן להוציא את הטובין הכלולים בהצהרה מחצר היצוא לנמל.
- 7) היה וסוכן המכס יקבל הודעת עיכוב להצהרה, יש לפעול בהתאם להודעת המעריך ולהימנע מהבאת המכולות לנמל.

ז. יצוא של מטען כללי

מטען כללי הינו מטען המיוצא שלא במכולה, כגון כלי רכב; מינרלים, גרוטאות בנמלי ישראל קיים מסר תעודת אחסנה למטען כללי.

1) יצוא של מטען כללי במסירה ישירה:

מטען כללי במסירה ישירה הינו מטען אשר במועד כניסתו לנמל הימי מובל ישירות אל האנייה ללא עיכוב בנמל. הטובין שנכללים בתהליך זה הינם בד"כ טובין בתפזורת או בצובר. כמו כן, יחול תהליך זה על יצוא חומרים מסוכנים באמצעות טריילרים. ייצוא של מטען כללי במסירה ישירה על סוכן המכס לפעול כדלקמן:

- א) שידור תעודת האחסנה למטען כללי לנמל.
 - ב) הנמל יקלוט את המסר ויבצע בדיקות לתקינותו, יחזיר משוב לסוכן המכס ורק אם המסר תקין, הנמל יעבירו למכס.
 - ג) סוכן המכס ישדר מסר הצהרת יצוא לשער עולמי הכולל את כל תעודות האחסנה (ניתן להזין מספר תעודות אחסנה) **בהן סוג האריזה זהה** וזאת בטרם כניסת הטובין או המופע הראשון של הטובין לנמל. לא יתאפשר לכלול באותה הצהרת יצוא תעודות אחסנה בהן סוג האריזה שונה (לדוגמה: PIECE ו-VEHICLE).
- במקרה זה יש להגיש הצהרות יצוא נפרדות לכל סוג אריזה.

- ד) הצהרת היצוא תדורג במערכת הערכת סיכונים.
- ה) תוצאות הדירוג יועברו לסוכן המכס ולנמל ללא המתנת מסר זמינות מנמל
- ו) במידה וסוכן המכס יקבל התרה להצהרה זו, יהיה ניתן להוציא את הטובין הכלולים בהצהרה מחצר היצואן לנמל.
- ז) היה וסוכן המכס יקבל הודעת עיכוב להצהרה, יש לפעול בהתאם להודעת המעריך ולהימנע מהבאת הטובין לנמל.
- 2) יצוא של מטען כללי בטעינה עקיפה:

מטען כללי בטעינה עקיפה הינו מטען אשר לאחר כניסתו לנמל יעוכב עד סיום הטיפול במטען/ הצהרה (יובהר כי אין מדובר במטען אשר נמצא בתוך מכולה). ביצוא של מטען כללי בטעינה עקיפה על סוכן המכס לפעול כדלקמן:

- א) שידור תעודת האחסנה למטען כללי לנמל.
- ב) הנמל יקלוט את המסר ויבצע בדיקות לתקינותו, יחזיר משוב לסוכן המכס ורק אם המסר תקין, הנמל יעבירו למכס.
- ג) סוכן המכס ישדר מסר הצהרת יצוא לשער עולמי הכולל את כל תעודות אחסנה (ניתן להזין מספר תעודות אחסנה) בהן סוג האריזה זהה. לא יתאפשר לכלול באותה הצהרת יצוא תעודות אחסנה בהן סוג האריזה שונה (לדוגמה: PIECE ו-VEHICLE). במקרה זה יש להגיש הצהרות יצוא נפרדות לכל סוג אריזה.

- ד) הצהרת היצוא תדורג במערכת הערכת סיכונים.
- ה) לא ניתן לשלב באותה הצהרה תעודת אחסנה למטען כללי ותעודת אחסנה למכולה.
- ו) למטען כללי המכיל מספר סוגי אריזות יש לשדר תעודת אחסנה לכל סוג אריזה והצהרות בהתאם
- ז) במסר הקליטה על הנמל לדווח את מספר תעודת האחסנה ואת הכמות שנקלטה (חלקית או מלאה).
- ח) ניתן לשדר מספר מופעי קליטה לכל תעודת אחסנה.
- ט) מערכת המכס תבצע סכימה של כמות הטובין שנקלטו לאותה תעודת אחסנה ביחידות או במשקל לפי סוג הטובין.
- י) בתעודות אחסנה בהן סוגי האריזה **מנוהלים לפי משקל** (צינורות, גרוטאות), **בשדה כמות** יש לציין **תמיד כמות = 1** ובשדה משקל יש לציין את סה"כ המשקל.
- יא) בתעודות אחסנה בהן סוגי האריזה **מנוהלים לפי יחידות** (משטחים, באלות), בשדה כמות יש לציין את **כמות האריזות בפועל** ובשדה משקל יש לציין את סה"כ המשקל.

ח. תהליך יצוא ממסופים עורפיים – המכלה אחרי התרה

מסופים עורפיים הינם אתרי אחסון אשר ממוקמים מחוץ לשטח הנמל, אך נמצאים בפיקוח המכס.

ישנם שני סוגי מסופים עורפיים:

מסופי מכולות – אינם רשאים לבצע ריקון והמכלה

מסופי מטען – רשאים לבצע ריקון והמכלה, וזאת בהתאם לתנאי הרישיון שניתן להם ע"י המכס. במסופי מטען מתבצעת המכלת הטובין המיועדים ליצוא ע"י עובדי המסופים, כאשר ניתן להמכיל מטענים של מספר יצואנים באותה מכולה, וזאת **רק לאחר שהתקבלה התרה לכל מטען ומטען**. תהליך המכלה במסוף = המכלה לאחר התרה. תהליך העבודה במסופים אלו מתבצע כדלקמן:

- 1) תחילת התהליך במסרי תעודות אחסנה מסופיות למטענים הכלליים המשודרים לצורך המכלה ע"י סוכן מכס למסוף, או עסקת שטעון ע"י משלח/סוכן אנייה (במקרה שמקור אחד המטענים או יותר מתהליך יבוא)
- 2) המסוף יקלוט את מסר תעודת האחסנה, יבצע בדיקות לתקינותו ויחזיר משוב לסוכן המכס. רק אם המסר תקין המסוף יעבירו למכס.
- 3) סוכן המכס יגיש הצהרת יצוא הכוללת את מספר תעודת האחסנה המסופית.
- 4) הצהרת היצוא/ שטעון תדורג ע"י מערכת הערכת סיכונים
- 5) עם הגעת הטובין למסוף העורפי **במלואם**, ישדר המסוף מסר קליטה ותעודת האחסנה המסופית תקבל זמינות. מיד עם קבלת מסר קליטה, תוצאות דירוג הצהרה יועברו לסוכן המכס ולמסוף - היתר לוגיסטי עם "איסור המכלה" או "אישור המכלה".
- 6) ניתן לשדר מספר מופעי קליטה לכל תעודת אחסנה. מערכת המכס תבצע סכימה של כמות אריזות הטובין שנקלטו לאותה תעודה. היתר לוגיסטי עם החלטת המכס למסוף ומסר התרה לסוכן יישלחו רק לאחר קליטת כל כמות הטובין שדווחה בתעודת אחסנה.
- 7) במידה והמטען קיבל אישור התרה במערכת המכס, תתקבל על כך הודעה במערכת הממוחשבת של המסוף, מיד לאחר קליטת הטובין במלואו. במידה וקליטת הטובין בוצעה לפני מתן התרה, מיד עם התרת ההצהרה יועבר היתר לוגיסטי עם החלטת המכס למסוף.
- 8) נקבעו 2 סטטוסים לוגיסטיים ייחודיים לתהליך המכלה במסוף: איסור המכלה והיתר לוגיסטי ("אישור המכלה").
- "איסור המכלה" – המטען טרם אושר ליצוא ע"י המכס ומסוף אינו רשאי להמכיל אותו במכולה: לא הוגשה כלל הצהרת יצוא, הוגשה הצהרה אך טרם הותרה ע"י המכס, קיים עיכוב על מטען.
- "אישור המכלה" – המטען אושר ליצוא ע"י המכס ומסוף רשאי להמכיל אותו במכולה: קיימת הצהרת יצוא שהותרה ולא קיימים חסמים כל שהם בהצהרה.
- 9) המסוף יוכל להמכיל את המטען למכולה רק לאחר קבלת התרת הצהרה והיתר לוגיסטי מסוג "אישור המכלה" ממערכת המכס.
- 10) המסוף ישדר למכס את מספרי ההצהרות ואת תעודות האחסנה המסופיות לכל המטענים שהומכלו במכולה באמצעות מסר המכלה למערכת המכס, אשר יכול את מספר המכולה בה הומכלו כל המטענים. מערכת המכס תבצע בדיקה שכל ההצהרות הכלולות במסר המכלה קיבלו התרת מכס. במידה ובמסר המכלה תיכלל הצהרה/מטען שלא קיבל התרת מכס, תישלח על כך הודעה למסוף להמשך טיפולו (הוצאת המטען הרלוונטי מהמכולה ועדכון מסר המכלה).

- 11) בסיום ההמכלה ישדר המסוף תעודת אחסנה נמלית לנמל הימי.
- 12) המסוף ישדר מסר יציאה על המכולה/ תעודת האחסנה הנמלית.
- 13) המסוף לא יקבל דיווח על קליטה בפועל של תעודת אחסנה נמלית הממכילה מנמל
- 14) בעת קליטת המכולה בנמל, מערכת המכס תבצע בדיקה שאכן כל המטענים/ הצהרות שהומכלו בה קיבלו התרת מכס. אם כן – מערכת המכס תשלח לנמל היתר לוגיסטי מסוג "אישור טעינה". יחד עם זאת, אם יתגלה, כי לא כל המטענים/ הצהרות המומכלות קיבלו התרת מכס, מערכת המכס תשלח היתר לוגיסטי מסוג "אישור טעינה" ומכולה תעוכב ולא תאושר ליצוא. במקרה זה על סוכן המכס לפנות מיידית ליחידת היצוא של בית המכס המטפל לצורך השלמת תהליך הטיפול בהצהרה/ מטען שטרם קיבל התרה, וזאת על מנת לא לגרום נזק ועיכובים ליתר המשלוחים הנמצאים במכולה.
- 15) כל האמור לעיל אינו רלוונטי למקרה שבו הגיעה למסוף מכולה מלאה (לדוגמה מכולת יבוא שבסוף מיועדת לשטעון) ולא בוצעה כלל המכלה ע"י מסוף. במקרה זה הגורם שישדר תעודות אחסנה נמלית יהיה סוכן מכס ולפיכך התהליך יהיה זהה לתהליך יצוא מכולות בתהליך היצוא הימי כפי שמפורט בסעיף ה'.

ט. יצוא של מכולה אשר הומכלה בחצר יצואן – המכלה לפני התרה

יצוא של מכולה אשר הומכלה בחצר היצואן מתייחס למקרים בהם בוחר סוכן המכס או גורם אחר להמכיל טובין המיועדים ליצוא במספר עסקאות/ במס' הצהרות / למס' יצואנים במכולה אחת. בשטח שאינו בפיקוח המכס ולא באמצעות מסופים עורפיים. תהליך זה יחייב הגשת כל הצהרות היצוא הכלולות במכולה ואישור טעינה למכולה זו יינתן רק לאחר התרת כל הצהרות כל המטענים שהומכלו בה. להלן התהליך:

- 1) יצוא בתהליך זה יתבצע ע"י סוכן מכס אחד בלבד שישדר את תעודת האחסנה הנמלית ויגיש את כל הצהרות של כל היצואנים המעורבים בתהליך. סוכן המכס ישדר תעודת אחסנה נמלית כאשר בשדה "קוד אתר המכלה מחוץ לנמל" (שדה מס' 242) יצוין הערך "4", דהיינו הומכל בחצר היצואן ע"י מס' יצואנים
 - 2) תעודת אחסנה (מכולה) זו תעוכב באופן אוטומטי עד לסיום הטיפול ומתן התרה לכל הצהרות הכלולות בה
 - 3) בכל הצהרה יש לציין תהליך בסיס "המכלה לפני התרה/ אסמבלי".
 - 4) בכל הצהרות יש להזין מזהה מטען משותף - מס' תעודת אחסנה נמלית (המטען הממכיל) בחטיבת המשגור.
 - 5) בחטיבת המשגור בשדה "אריזות להצהרה זו" על הסוכן להזין את כמות האריזות הפרטנית הרלוונטית לכל הצהרה.
 - 6) סוכן המכס ישדר מסר המכלה המפרט את כל הצהרות שהומכלו במכולה. רק לאחר שידור מסר זה הצהרות הכלולות בו יועברו לטיפול המכס.
- הצהרות שינותבו לתור רשות/ בחינה - ע"י המערכת (ללא מעורבות של עובד מכס)

• הצהרות שינותבו לתור חובה - ע"י עובד מכס

- 7) היתר לוגיסטי מסוג "אישור טעינה" לתעודת אחסנה נמלית ישלח לנמל רק לאחר התרת כל ההצהרות המשתתפות בתהליך וקליטת המכולה בנמל.
- 8) מובהר בזאת כי עיכוב בהצהרה אחת תעכב את תעודת האחסנה הנמלית וכתוצאה מכך המכולה לא תאושר ליצוא עד לסיום טיפול ומתן התרה לכל ההצהרות הכלולות בה.

י. ביטול יצוא בתהליכי היס

1. מדובר בבקשה להוצאת מטען היצוא (תעודת אחסנה) מאתר בפקוח המכס חזרה לחצר היצואן.
2. התהליך מתחיל במסר בקשה לפעולה לוגיסטית הנשלח מסוכן המכס עם קוד בקשה – ביטול יצוא
3. ניתן לשדר בקשה לביטול יצוא לפני/ אחרי הגשת ההצהרה. במידה ובקשת ביטול יצוא מוגשת בשלב שקיימת כבר הצהרה למטען, חובה לשדר במקביל גם בקשה לתיקון (ריבוי מכולות ולא לכולן הוגשה בקשת ביטול)/ ביטול הצהרה (מכולה יחידה).
לא יאושר ביטול יצוא למטען שקיימת בגינו הצהרה ללא שידור מסר בקשת תיקון/ ביטול הצהרה.
4. אין אפשרות לבקש ביטול יצוא של חלק מתעודת האחסנה, לכן במקרה של מכולת אסמבלי (קונסולידציה) המשמעות היא שכל המטענים הכלולים בה מוחזרים ליצואנים.
5. בקשה לביטול יצוא מחייבת הסבר לסיבת הביטול מטעם היצואן.
6. לאחר אישור המכס, יישלח מסר היתר לוגיסטי עם קוד פעולה ביטול יצוא לאתר האחסון. לסוכן המכס יישלח מסר אישור בקשה שרק לאחריו יוכל להחזיר את הטובין ללקוח
7. לאחר אישור הבקשה לביטול יצוא לא יהיה ניתן להגיש בקשת ביטול לביטול
8. לאחר ביטול היצוא, לא יתאפשר מחזור של אותה תעודה האחסנה המשויכת להצהרת היצוא המקורית
9. לתקופת הפיילוט, מימוש תהליך של "יצוא מנמל אחר" יתבצע ע"י ביטול יצוא מהאתר הנוכחי ויצוא מהנמל החדש, שם יתבצע היצוא בפועל.

יא. הוצאת מכולה לבדיקה פיזית/ בדיקה במשקף

במידה ויוחלט על ביצוע בדיקת פיזית, התהליך יתבצע כדלהלן:

- 1) עובד מכס ישדר הוראות הבדיקה
- 2) מערכת המכס תשלח הודעה על כך לסוכן המכס ולאחר האחסון
- 3) במקביל, תופעל מערכת זימון תורים אל מול כל הגורמים המעורבים: אתר האחסון, סוכן המכס, משקף המכולות. המערכת תקבע מועד לבדיקה ותשדר הודעה בהתאם לכל הגורמים הנ"ל. באמצעות מערכת זו, באפשרותו של סוכן המכס להגיש בקשה לשינוי מועד הבדיקה ועם אישורה, יועבר מסר עדכון לכל הגורמים הרלוונטיים.

- 4) על פי מסר זימון תור לבדיקה, אתר האחסון יאפשר הוצאת המכולה לאתר משקף המכולות.
- 5) בעת יציאת המכולה למשקף המכולות, אתר האחסון ישדר מסר יציאה ומשקף המכולות ישדר מסר כניסה בעת הגעת המכולה לבדיקה.
- 6) לאחר סיום הבדיקה, אתר משקף המכולות ישדר מסר יציאה ובעת החזרת המכולה לאתר האחסון המקורי (אלא יוחלט אחרת ע"י עובד מכס) ואתר אחסון ישדר מסר כניסה.
- 7) במידה והבדיקה הפיזית תתבצע במסוף מטענים, סעיפים 4 – 6 אינם רלוונטיים, מאחר והמטען לא מועבר למשקף מכולות.
- 8) דרישת מסמכים ו/או הסברים נוספים לצורך המשך הטיפול בהצהרה, תתבצע ישירות מול הסוכן באמצעות מערכת ש"ע - הודעות ו/או דרישת מסמכים.
- 9) לאחר בחינת ממצאי הבדיקה ומסמכי ההצהרה, יסתיים הטיפול ותינתן התרה ע"י עובד מכס, אשר ישדר מסר "אישור טעינה" לנמל או מסר "אישור המכלה" למסוף.

יב. העברת מכולות יצוא שקיבלו התרה בנמל א' ויטענו בנמל ב'

התהליך המתואר יושלם בהמשך

יג. סגירת הצהרה ע"י סוכן המכס

לאחר התרת ההצהרה על ידי בית המכס ויצוא הטובין בפועל, על סוכן המכס לבצע את הפעולות הבאות על מנת לסגור את ההצהרה:

- 1) הזנת תאריך טעינת הטובין ומספר שטר המטען
- 2) עדכון נתוני ההצהרה לפי הצורך. במידה והשדות שעודכנו אינם דורשים אישור עובד מכס (שדות מאושרים) תהליך העדכון והסגירה יסתיים. במידה ובעת הסגירה יעודכנו שדות הדורשים אישור עובד מכס (לדוגמה: מס' יצואן, פרט מכס ועוד), ישדר סוכן המכס מסר תיקון למערכת המכס. עובד המכס יאשר או ידחה את התיקון (עם ציון נימוק הדחיה). סגירת ההצהרה במקרים אלה תתאפשר רק לאחר אישור התיקון ע"י עובד מכס.
- 3) על סוכן המכס לפעול לסגירת הצהרות יצוא (לכל סוגי התהליכים בהצהרה) והצהרות שטעון תוך 3 ימי עבודה ממועד הטעינה.
- 4) אם ההצהרה לא תיסגר במועד האמור, על סוכן המכס להודיע על כך באופן מנומק לממונה
- 5) במקרים שבהם הותרו טובין ליצוא, אך בפועל לא יוצאו בתוך תקופה של 21 יום ממועד התרת ההצהרה, על סוכן המכס להודיע בכתב ובאופן מנומק לממונה.
- 6) לאחר שידור מסר סגירת ההצהרה, ישונה הסטטוס התהליכי של ההצהרה ל- "סגורה".
- 7) אי עמידה בזמנים האמורים לעיל, עלולה להשפיע על פרופיל סוכן המכס

י. תיקון הצהרה

תיקון הצהרה יכול להתבצע בשלבים שונים של התהליך:

- 1) הצהרה בסטטוס טיוטה טרם הגשתה למערכת המכס: סוכן מכס יכול לבצע שינויים לפי הנדרש ללא הגבלת כמות תיקונים וללא כל מעורבות של עובד מכס.
- 2) הצהרה שהוגשה ונותבה לתור בחינה או תור רשות: כל עוד ההצהרה לא קיבלה אישור התרה, סוכן המכס יוכל ביוזמתו לשדר מסר תיקון. במידה והשדות שתוקנו הינם מאושרים לתיקון ללא התערבות עובד מכס, יתקבל אישור אוטומטי ממערכת המכס, אחרת - תיקון ההצהרה יופנה לאישור עובד מכס.
עובד מכס רשאי:

- לדחות את כל התיקון – תוך חובת נימוק לדחייה
 - לאשר את כל התיקון - המשך התהליך בהתאם למצב ההצהרה
 - לאשר חלק מהתיקון וחלק לדחות – המשך התהליך בהתאם להחלטה שהתקבלה
- 3) הצהרה שהוגשה ונותבה לתור חובה: לא יתאפשר לשלוח מסר תיקון ביוזמת סוכן מכס להצהרה שהופנתה לטיפול עובד מכס. במקרה זה תיקון ע"י סוכן מכס יתבצע רק כאשר עובד מכס יאשר זאת באמצעות המסר המיועד לכך.
 - 4) הצהרה הותרה, אך הטובין טרם יצאו מפיקוח המכס – זהה למפורט בסעיף ג'.
 - 5) הצהרה הותרה והטובין יצאו מפיקוח המכס ה (גם אם טרם נסגרה): סוכן מכס יוכל ביוזמתו לשדר מסר תיקון הן לפני הסגירה והן במהלך הסגירה. במידה והשדות שתוקנו הינם מאושרים לתיקון ללא התערבות עובד מכס, יתקבל אישור תיקון אוטומטי ויהיה ניתן להמשיך בתהליך סגירת ההצהרה, אחרת - תיקון ההצהרה יופנה לאישור עובד מכס. המשך התהליך כפי שמפורט בסעיף ב' ובהתאם להחלטה שתתקבל. לאחר אישור תיקון ע"י עובד מכס יהיה ניתן להמשיך בתהליך סגירת ההצהרה.
 - 6) תיקון הצהרת יצוא עם סיבת תביעה = פט"מ
אם במסגרת התיקון, סיבת התביעה השתנתה מערך שאינו "פט"מ" לערך "פט"מ", יש לבצע:

א) אחרי עליית האשף תוצג הודעת מערכת למשתמש: "בסקיצה בוצע שינוי סיבת התביעה מערך שאינו "פט"מ" לערך "פט"מ. אנא בצע התייעצות מול יחידת הפט"מ בה מתנהל התיק של היצואן".

ב) המשתמש יידרש לאשר את ההודעה

ג) בלחיצה על כפתור סיום התיקון בסיום האשף ולפני התחלת הפעולה של סיום תיקון והעלאת גרסה, תוצג הודעת מערכת למשתמש: "בסקיצה בוצע שינוי סיבת התביעה מערך שאינו "פט"מ" לערך "פט"מ. נדרש לבצע התייעצות מול יחידת הפט"מ בה מתנהל התיק של היצואן. האם להמשיך בסיום התיקון?".

ד) על המשתמש לבחור בין "כן" (המשך הפעולה וסיום התיקון) לבין "לא" או סגירת ההודעה, שיעצרו את הפעולה ויחזירו את המשתמש לאשף.

טו. הנפקה ואישור מסמכי העדפה
התהליך המתואר יושלם בהמשך

23. דגשים לתהליך היצוא במעברי גבול יבשתיים

א. כללי

תהליך היצוא היבשתי מושתת על מסר תעודת אחסנה המשודר למערכות המכס בדומה לתהליך מצהר יבשתי ביבוא. מסר תעודת האחסנה ישודר יום לפני הגעת המטען למעבר. לא יתאפשר יצוא למטען אשר לא שודר בגינו תעודת אחסנה ואושר לכניסה למעבר הגבול ע"י רשת. כל הצהרה של המעברים היבשתיים המוגשת לאותו היום לאחר השעה 12:00, תופנה לאילוץ

ב. תיאור כללי של תהליך היצוא ממעברי הגבול B2B

1) סוכן המכס משדר תעודת אחסנה יבשתית 1170

- הדרישה היא לשדר את התעודה למכס יום לפני הגעה למעבר (אכיפה נוהלית). מטענים עם חומרים מסוכנים דורשים דיווח של 3 ימים מראש (אכיפה נוהלית).
 - עבור כל משאית/מכולה מוגדר סידורי נפרד בתעודה.
 - מערכת המכס משדרת לרש"ת את תעודת האחסנה שהתקבלה מהסוכן לאחר שנבדקה ונמצאה תקינה.
 - רש"ת מבצעת בדיקות על תעודת האחסנה במידה והתגלו שגיאות ישלח מסר לסוכן
 - התעודה מוקמת במערכת עם עיכוב טרם התקבל אישור הגעה מרשת"
 - העיכוב לא מדווח לסוכן אלא מוצג במערכת המכס
 - עיכוב זה מונע הגשת הצהרה
- 2) רשת שולחת בקשת שינוע
- 3) בתהליך B2B ישודרו מספרי משאיות ישראליות
- 4) תיעשה בדיקה מקדימה מול משרד התחבורה
- 5) יש להגיש את ההצהרות לפני הגעת המטען למעבר
- 6) עם הגשת ההצהרה ישלח מסר מסלול טיפול "הוגשה הצהרה". ללא מסר זה לא תאושר כניסת המטען למעבר.
- 7) עם הגעת המשאית ולאחר הגשת ההצהרה = רשת תשדר זמינות:
- 8) כניסת המטען יכולה להתבצע במספר מופעים (משאיות)
- 9) בתגובה לשידור מסר הכניסה, יקבל המסוף מהמערכת את החלטת המכס לגבי המטען (אישור פריקה, אזור תפעולי, הפנייה לבדיקה וכו')
- 10) עם אישור פריקה, רשת ישדר מסר קליטה לדיווח קליטת המטען באתר

- 11) בתגובה, אם שאר התנאים הבשילו יישלח מסר אישור יציאה אל רשת
12) לאחר יציאת המשאית הירדנית, רשת ידווח מסר יציאה

ג. תהליך יצוא עם "חניית לילה"

- 1) יצואן המבקש להכניס את המטען ולהשאיר אותו ללילה במעבר, עליו לשלוח את תעודת האחסנה עם אינדיקציה ל"חניית לילה".
 - 2) סוכן המכס יגיש את הצהרת היצוא למערכת שער עולמי
 - 3) יישלח מסר "הוגשה הצהרה"
 - 4) עם כניסת המטען למעבר, מסר הכניסה ישודר ע"י רש"ת
 - 5) יישלח מסלול טיפול מסר "חניית לילה".
- עם העמסת הסחורה על המשאית הירדנית ידווח עובד רש"ת מסר קליטה שלאחריו ישלח מסר מסלול טיפול שיכלול את אחד מהקודים הבאים בהתאם לסטטוס המטען/ההצהרה:
- א) הפניה לבדיקה - בסיום הבדיקה במידה ותוצאותיה תקינות יישלח מסר מסלול טיפול "אישור יציאה", המשך תהליך זהה ל-B2B
- ב) אישור יציאה

ד. תהליך יצוא DOOR TO DOOR

- 1) סוכן המכס משדר תעודת אחסנה עם אינדיקציה ל D2D והזנת פרטי הנהג וכלי ההובלה יום לפני הגעת הטובין .
- 2) מערכת שער עולמי מבצעת בדיקות רישיונות ועיקולים לרשות המסים מול משרד התחבורה (כלי הובלה + נהג), במידה ויש ייפוי כוח מבעל המשאית לנהג יש לצרף אותו כצרופה בתעודת האחסנה בלשונית מסמכים ותודיע לסוכן המכס סטטוס הבקשה תקין/לא תקין (כולל הודעות לסיבת האי תקינות).
- 3) סוכן המכס מגיש את הצהרת היצוא -> מערכת המכס שולחת מסלול טיפול "הוגשה הצהרה"
- 4) עם כניסת המטען למעבר, רש"ת ישדרו את מסר הכניסה -> מערכת המכס שולחת מסלול טיפול בהתאם לסטטוס הצהרה/מטען: אישור יציאה, הפניה לאזור תפעולי, הפניה לבדיקה
- 5) מכיוון שמדובר במשאית ישראלית היוצאת לירדן, מתבצעת בדיקה בשנית ורישום במערכת "יומן רכב" וקבלת אישור יציאה למשאית.
- 6) הבדיקה מול יומן הרכב תעשה לפי פרטי הנהג + מספר הרכב

24. ערעור על ליקוי (מתוכנן לעלות לאוויר השנה)

- א. פניות ערעור על ליקוי בהצהרה (כל סוגי ההצהרות) מיבואן או סוכן יוגשו באמצעות טופס מקוון ממשל זמין ותהיה מתועדת במערכת.
- ב. הטופס לא יאפשר ערעור של ליקויי ביטחון.
- ג. במקרה שיש ליקוי על יבואן וסוכן, ניתן להגיש ערעור עבור הניקוד של היבואן באמצעות סוכן המכס שהגיש את ההצהרה בלבד ולא באמצעות סוכן אחר שאינו רשום בליקוי.
- ד. ניתן להגיש בקשת ערעור רק לאחר סיום הטיפול בהצהרה. (לאחר בדיקה פיזית ו/ או בקרת מסמכים)ה. בטופס ניתן לערער על מס' ליקויים שניתנו על אותה הצהרה. הוספת מסמכים תידרש תחת כל ליקוי בנפרד.
- ה. למבקש הערעור יוצגו פרטי הליקוי העיקריים שיופיעו על גבי הטופס, בין השאר קוד ליקוי; שם ליקוי; קוד עבירה; ניקוד; אחריות והערות נוספות

25. דגשים לתהליך יצוא גז

- א. דיווח על יצוא הגז מישראל מתבצע בדיעבד ע"י חברות הגז, תוך שהן מצהירות על כמות הגז שיוצאה; שם/ מס' האתר ומדינת היעד.
- ב. בהצהרות אלו לא קיימים נתוני מטען, וניתן לכלול בהצהרה אחת מספר מונים.
- ג. הצהרות יצוא גז:
 - 1) יוגשו ללא חטיבת משגור (הפניה לאילוץ)
 - 2) יוגשו בדיעבד (הפניה לאילוץ)
 - 3) יוגשו עם נתוני הסגירה
- ד. יש לצרף להצהרה בעת ההגשה למערכת את נתוני המונים באמצעות צרופה על בסיס פרט המכס, לפי קבוצה שהוגדרה בספר המכס.

26. קישור לאתר המכיל את הקודים של טבלאות הנתונים:

<https://www.gov.il/he/service/customs-system-tables>

27. נספח א' – מסמך מקדים לחשבון/ הצהרה (יצוא חקלאי בטעינה ישירה)

SELLER		TO:	
NAME		NAME OF RECEIVER/ NOTIFY	
VAT NUMBER			
CUSTOMS AGENT			

AIRPORT / PORT / PLACE OF LADING	
AIRPORT / PORT / PLACE OF DISCHARGE	
SHIPPING / AIRLINE COMPANY	
VESSEL NAME	
BOOKING (SEA) / FLIGHT NUMBER	

Goods Description	Estimated Packages quantity	Packages type	Estimated Gross weight	Estimated Unit Price (Optional)	Currency	Estimated Total Price
Estimated TOTAL						

TERMS OF DELIVERY	
PAYMENT TERMS	

אופציונלי – תקף רק לטובין שהמחיר נקבע ע"פ מחירי בורסה כאשר טובין מגיעים למדינת היעד

חתימת יצואן וחוטמת _____

תאריך _____

28. נספח ב' – בקשה ליצוא בתהליך טעינה ישירה

תאריך: DD/MM/YYYY

לכבוד

בית מכס

הנדון: בקשה ליצוא בתהליך טעינה ישירה

אנו, חב' / עוסק/ אגודה שיתופית _____ מס' ח.פ. _____

מבקשים להגדרתנו כיצואן הרשאי לייצא את הטובין בתהליך טעינה ישירה במערכת יצוא שער עולמי, וזאת בכפוף לעמידה בתנאים שהוגדרו לתהליך "טעינה ישירה" בנוהל יצוא.

[] בקשה לאישור בגין כלל הטובין המיוצאים על ידי

נימוקים לבקשה התואמים את אופי החברה והטובין ומצדיק אישור גורף לכל הטובין בהתאם לנוהל יצוא:

[] בקשה לאישור בגין הטובין המפורטים בטבלה כגון חקלאות, רימונים

תיאור טובין	סיווג הטובין המיועדים ליצוא (פרט מכס ברמה של 4 ספרות)
.1	
.2	
.3	
.4	

בכבוד רב,

חתימה וחותמת מורשה חתימה

[] הערות בית המכס:

שם ותפקיד הפקיד המטפל	תאריך
<hr/>	<hr/>

[] בקשתך אושרה

המכס שומר לעצמו את הזכות בכל עת לסיים את תוקף האישור על פי שיקולו ודעתו, אם יסתבר ויתגלה ניצול לרעה ו/או ניסיון לייצא טובין שאינם עונים על קריטריונים של נוהל טעינה ישירה ו/או לייצא טובין שלא התקבל בגינם אישור. אישור על החלטת הביטול יישלח בכתב.

שם ותפקיד הפקיד המטפל	תאריך
<hr/>	<hr/>

[] בקשתך נדחתה מהנימוקים הבאים:

אינך עומד בקריטריונים שנקבעו לקבלת מעמד יצוא בטעינה ישירה, בהתאם לממצאי השנתיים האחרונות:

- [] קיים תיק חקר אחד או יותר מסוג דג"ע (כולל ביבוא)
- [] נרשמו מעל ל- 10% ליקויים מסך כל הצהרות היצוא שהוגשו
- [] דחייה של 10% ומעלה לבקשת אילוצי טעינה ישירה

שם ותפקיד הפקיד המטפל	תאריך
<hr/>	<hr/>

29. נספח ג' – טבלת פרטי המכס המאושרים לטעינה ישירה ביצוא

טבלת פרטי המכס המאושרים לטעינה ישירה ביצוא	
הערות	פרט המכס
	פרק 1
	0301
	0302
	0306
	0307
	0602
	0603
	0604
	0701-0709
	0714
	0803-0810
	1212
	2510
דלקים (נפט) היוצא דרך נמל הנפט מקצא"א	2710
	2809
	3104
	פרק 36
להתייעץ עם סימונה	פרק 38
	3813
	3815
	3827
	7204
	8710
	8802
	8806
	9306
	9901-9902